

ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

โดย
นายชลิต สมศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ADMINISTRATORS' SKILLS AND OPERATION OF STUDENT AFFAIRS
IN SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE RATCHABURI

By
MR. Chalit SOMSRI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Department of Educational Administration

Silpakorn University

Academic Year 2023

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
โดย	นายชลิต สมศรี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายสุตา เตียเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายสุตา เตียเจริญ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์)

630620036 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : ทักษะผู้บริหาร, การดำเนินงานกิจการนักเรียน, โรงเรียน

นาย ชลิต สมศรี: ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วังถนอมศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะผู้บริหารโรงเรียน 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 24 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และหัวหน้างานกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 48 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารและงานกิจการนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการเมืองในองค์กร ทักษะระหว่างบุคคล ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การวางแผนงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ

3. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง ในลักษณะคล้อยตามกันทั้งคู่

630620036 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : Administrators' Skills, Operation of Student Affairs, School

MR. Chalit SOMSRI : ADMINISTRATORS' SKILLS AND OPERATION OF STUDENT AFFAIRS IN SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE RATCHABURI Thesis advisor : Associate Professor Mattana Wangthanomsak, Ph.D.

The purposes of this research were to determine 1) the skills of school administrators 2) the student affairs operations 3) the relationship between the skills of school administrators and student affairs operations of schools under the Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi. The sample consisted of 24 schools under the Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi, with 2 informants per school: a school director and a student affairs supervisor, totaling 48 respondents. The instrument was a questionnaire about administrators' skills and student affairs operations. The statistics were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows:

1. The skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi, overall and in each aspect, were at the highest level; ranking by arithmetic mean from high to low were political skill, interpersonal skill, diagnostic skill, conceptual skill, and technical skill, respectively.
2. The student affairs operations in schools under the Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi, overall and in each aspect, were at the highest level; sorting by arithmetic means from high to low were students' discipline and morality promotion, student care and support system running, student affairs plan, encouragement of democracy in school, student affairs administration, and evaluation of student affairs operations, respectively.
3. The skills of school administrators and student affairs operations were found to be correlated at the .01 level of statistical significance with a high level of correlation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี” สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.บัญชา ศิริเรืองชัย อาจารย์ ดร.สุรินทร์ สำลี ผอ.ดร.อรณิชา คชนา ผอ.ดร.สุทธิวัฒน์ มากมี และดร.เกษม อุ่นมณีรัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณพ่อต๋อย คุณแม่ยุวดี สมศรี และทุก ๆ ท่านผู้อยู่เบื้องหลังที่เป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณพี่และเพื่อนนักศึกษาภาควิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 39 ที่ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำและเป็นกำลังใจที่สำคัญ และสุดท้ายขอบคุณตัวเองที่มีความอดทน ตั้งใจ และมุ่งมั่นจน วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ คุณความดีและคุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยขอน้อมแด่คุณพ่อคุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนอย่างดีเสมอมา

ชลิต สมศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ทักษะผู้บริหาร.....	11
ความหมายของทักษะผู้บริหาร	11
ความสำคัญของทักษะผู้บริหาร.....	13
หลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร.....	14
การดำเนินงานกิจการนักเรียน	24

ความหมายของการดำเนินงานกิจการนักเรียน.....	25
ความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียน	27
ขอบข่ายการดำเนินงานกิจการนักเรียน	29
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศ.....	33
งานวิจัยต่างประเทศ.....	42
สรุป.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	47
ระเบียบวิธีวิจัย	48
แผนแบบการวิจัย	48
ประชากร	48
กลุ่มตัวอย่าง.....	49
ผู้ให้ข้อมูล.....	49
ตัวแปรที่ศึกษา.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	52
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	53
สรุป.....	54
บทที่ 4	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี	61
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี	67
บทที่ 5	70
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผลการวิจัย	71
ข้อเสนอแนะ	76
ข้อเสนอแนะทั่วไป	77
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	77
รายการอ้างอิง	78
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เครื่องมือ	86
ภาคผนวก ข ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ	89
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย และรายชื่อโรงเรียนที่ใช้ ทดลองเครื่องมือ	96
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	99
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	102
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	105

ประวัติผู้เขียน..... 113

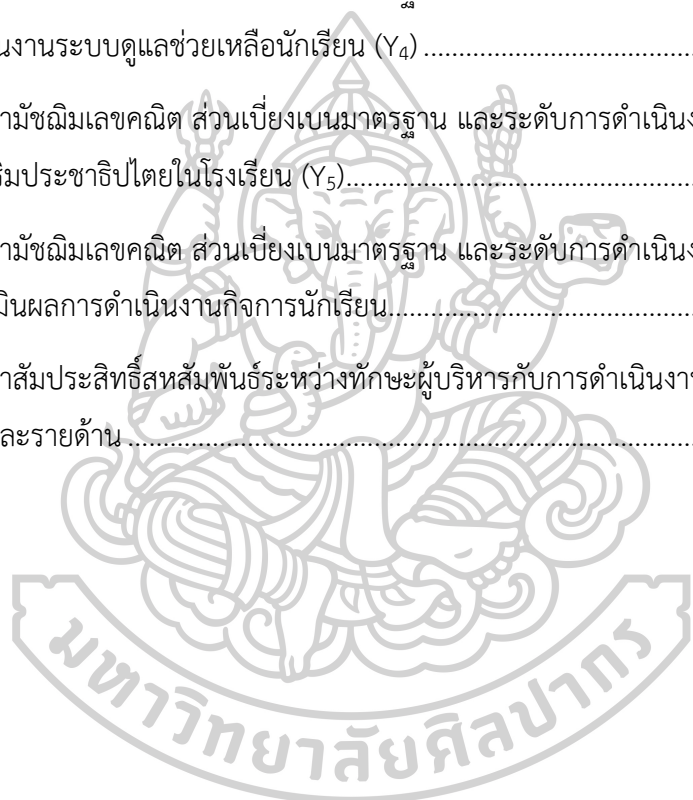
ประวัติผู้เขียน..... 114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนครู บุคลากรทางการศึกษา และจำนวนนักเรียน จำแนกรายอำเภอ	32
ตารางที่ 2 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	33
ตารางที่ 3 แสดงประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	49
ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน โดย ภาพรวม (X_{tot})	57
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านเทคนิค (X_1)	58
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านทักษะ ระหว่างบุคคล (X_2).....	59
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านความคิดรวบยอด (X_3).....	59
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวินิจฉัย (X_4).....	60
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้าน การเมืองในองค์กร (X_5).....	61
ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวม (Y_{tot}).....	62
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1).....	62
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1) (ต่อ)	63

ตารางที่ 13 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (Y ₂).....	63
ตารางที่ 13 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้าน การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y ₂) (ต่อ).....	64
ตารางที่ 14 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y ₃).....	64
ตารางที่ 15 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y ₄).....	65
ตารางที่ 16 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y ₅).....	66
ตารางที่ 17 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน.....	67
ตารางที่ 18 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน.....	68

สารบัญรูปร่าง

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย	8
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	9
แผนภูมิที่ 3 ทักษะการบริหารตามแนวคิดของเดรก และโรว์ (Drake and Roe).....	16

บทที่ 1 บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายของโลกศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งในส่วนที่เป็น แรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และแรงกดดันจากภายใน จากการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนอง ทั้งนี้ ระบบการศึกษาเองก็มีปัญหาหลายประการที่เกิดจากระบบ คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา กฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่สนองตอบเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ¹

ดังนั้นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคือการสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนไทยและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก² โรงเรียนนับเป็นหน่วยงานสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ เป็นกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมและประเทศชาติ การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการสนับสนุนส่งเสริมด้วยระบบบริหารจัดการ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือผู้บริหารโรงเรียน เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นเครื่องจักรสำคัญที่จะกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรในทุกด้าน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารงาน เพราะทักษะผู้บริหารมีความสำคัญต่อการ

---

¹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559), 67.

²สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ,2559), 2.

บริหารงานของผู้บริหารทุกคน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานต่างก็มีความรู้ความชำนาญในการใช้ทักษะ ในการบริหารงานนั้น ซึ่งผู้บริหารที่มีทักษะที่ดีจะสามารถที่จะผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติเนื่องจาก เป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน ในทุกภาระหน้าที่ตัวผู้บริหารถือได้ว่าเป็นผู้กำหนด ควบคุม ทิศทางในการบริหาร ให้ดำเนินการไปตามแนวทางที่ต้องการผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความกระตือรือร้น ใฝ่ใจในการแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะและเพิ่มประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งประสิทธิภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติในหลักการบริหารงานรวมทั้งประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับทิศทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี จึงจำเป็นต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ และส่งผลต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประเทศไทยจะได้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580³ ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำนโยบายสู่การปฏิบัติทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของสังคมคือผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารงานด้านต่างๆ และเป็นผู้นำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่จัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนบริหารโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21⁴

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งความหวังว่า 1) นักเรียนทุกคนจะผ่านเกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ 2) ทุกห้องเรียนจะเป็นห้องเรียนคุณภาพ 3) ครูทุกคนมีคุณภาพ มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีระบบเกื้อหนุนและเป็นสมาชิกของประชาคมแห่งการเรียนรู้ 4) ผู้บริหารทุกคนมีคุณภาพ บริหารอย่างเป็นระบบและเป็นผู้นำทางวิชาการ⁵

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2566-2570)** (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2565), 1.

⁴ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579** (กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด , 2560), 78.

⁵ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560(ปรับปรุง62)** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 1.

ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ในนโยบายไว้ใน
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ข้อ 4 ใจความว่า เพื่อยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและ
 ผู้บริหาร ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
 ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารจัดการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหาร
 โรงเรียนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ⁶ สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางและให้ความสำคัญของมาตรฐานการ
 ปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้ประเมินความจำเป็นพื้นฐานเป็น
 ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด โดยมีสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการและสนับสนุนให้
 โรงเรียนพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดย
 ได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)
 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) แบ่งออกเป็น
 2 ด้านคือ มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านปริมาณ และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านคุณภาพ โดย
 มาตรฐานการปฏิบัติงานทั้ง 2 ด้านมีเนื้อหาสาระสำคัญครอบคลุมกลไกการบริหารโรงเรียนตาม
 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่
 การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่ง
 ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ 1) งานแผนงานและประกันคุณภาพ 2) งานวิชาการ 3) งานกิจการ
 นักเรียน 4) งานบุคคล 5) งานธุรการ 6) งานการเงินและพัสดุ 7) งานบริการอารสถานที่และ
 สภาพแวดล้อม 8.งานชุมชนและภาคีเครือข่าย

งานกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศ
 เกี่ยวกับผู้เรียนครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่าน
 กระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
 ผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงอย่าง
 รวดเร็ว ซึ่งต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย
 เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เทิดทูน
 และจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง
 ปรับตัว มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ มีภูมิธรรมและสามารถ
 ดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของ สังคมโลก สำหรับงานกิจการ
 นักเรียน มี 6 ภารกิจ ได้แก่ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3)

⁶ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
 ประเทศไทย จำกัด ,2559), 2.

การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน 5) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน⁷

ปัญหาของการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบ
จำนวน 26 โรงเรียน ที่ดูแลสนับสนุนโรงเรียนให้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จากการรายงานผลการ
จัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดที่ผ่านมา ประสบปัญหาหลายประการหลากหลาย
แตกต่างกัน เช่น คณะครู มีความเห็นต่างในด้านพฤติกรรมและวิสัยทัศน์ของผู้นำ พฤติกรรมการใช้
ภาวะผู้นำในการบริหารของผู้บริหาร การใช้อำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบายโดยที่ไม่เปิดโอกาสให้
บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นแทบทุกโรงเรียนมากขึ้นอยู่
กับการใช้ทักษะผู้บริหารของผู้บริหารซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานภายใน
โรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยทักษะผู้บริหารในการวางแผนการทำงาน รวมถึงการตัดสินใจ
เพื่อก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามต้องการ การบริหารจัดการ
สถานศึกษามีวิธีการบริหารจัดการที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามศักยภาพของผู้บริหาร ผลงานที่
เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารทั้งสิ้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการ
บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่จะสามารถครอบคลุมภารกิจและบทบาทได้ทั้งหมด

ทักษะผู้บริหาร เป็นความสามารถทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีในการบริหาร
โรงเรียน เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทักษะผู้บริหาร เกิดจาก
การนำความรู้ ประสบการณ์ที่สะสมมาผสมผสานกับความชำนาญมาดำเนินการจนทำให้เกิด
ประสิทธิผล ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละคนจะมีทักษะผู้บริหารไม่เท่ากัน และใช้ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
ความสามารถของผู้บริหารแต่ละคนที่จะแสวงหาให้ได้มาซึ่งความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อทำให้
สามารถบริหารงานอย่างผู้บริหารมืออาชีพได้ ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
ทักษะตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ โดยต้องเป็นบุคคลที่ใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอเพื่อให้มี
ความรู้ มีความสามารถ มีความเข้าใจ มีทักษะในเชิงการบริหารงานเป็นอย่างดี กล้าคิดกล้าพูด กล้า
ตัดสินใจ เป็นนักประสานงานที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็น
ผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่
เสมอโดยสามารถเป็นผู้นำไปสู่การปฏิบัติและรู้จักระดมทรัพยากรการบริหารทั้งหมดมาใช้ให้เกิด
ประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อองค์กร จากงานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ราชบุรี เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา มี

⁷ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) (กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 33-40.

ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ควรตระหนักถึงการบริหารจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือกับชุมชนอย่างเข้มแข็งและความร่วมมือกับโรงเรียนในสังกัด มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลและจัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารให้ครอบคลุมขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป⁸

การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของการศึกษาสภาพการบริหารตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี กล่าวว่า 1) โรงเรียนควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่ออย่างเป็นระบบ 2) ครูต้องใช้ความสามารถและความอดทนต่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียน 3) โรงเรียนควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน 4) กระทรวงศึกษาธิการควรรับฟังความคิดเห็นและให้อิสระในการออกระเบียบดูแลนักเรียนตามบริบทของโรงเรียนตามที่เหมาะสม 5) โรงเรียนควรต้องมีการอนุโลมในเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่กลับมาพันตัวให้ผู้ปกครองได้มีการปรับตัวจากสถานการณ์โรคระบาด Covid-19⁹ และผลการประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด ซึ่งอยู่ในอันดับ 3 จากทั้งหมด 8 อันดับ โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) งานวิชาการ 2) งานแผนงานและประกันคุณภาพ 3) งานกิจกรรมนักเรียน 4) งานธุรการ 5) งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 6) งานชุมชนและภาคีเครือข่ายงานบุคคล 7) งานการเงินและพัสดุ 8) งานบุคคล โดยที่งานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในอันดับ 3 จากทั้งหมด 8 อันดับ จากข้อมูลข้างต้น โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องค้นหาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนตนเองจะทำให้รู้ทิศทางการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะงานกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนจึงมีหน้าที่ในการอบรมบ่มเพาะนิสัยนักเรียน แก้ไขปัญหา ขัดเกลา และปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม ให้เกิดแก่เด็ก ให้เด็กได้พัฒนาตนให้เจริญงอกงามทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องจัดเตรียมนักเรียนให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการเพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ มีความกล้าหาญทางจริยธรรมและมีทักษะในการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งโรงเรียน โดยเฉพาะงานที่มุ่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดแก่เด็กโดยตรงก็คืองานบริหารกิจกรรมนักเรียน

⁸ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี, การศึกษาสภาพการบริหารตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี, 2565), 98.

⁹ เรื่องเดียวกัน, 80.

สำหรับผู้บริหารที่มีทักษะผู้นำ จะสามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันกับภาพอนาคต มุ่งพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) เพื่อได้แนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องตามแนวปฏิรูปการศึกษา และยังสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
2. เพื่อทราบการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ข้อคำถามการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับใด
2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับใด
3. ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

3. ทักษะผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีวิเคราะห์เชิงระบบ (system approach) ตามแนวคิดของลูเนนเบิร์ก และออสเตน (Lunenburg and Ornstein) ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรเป็นระบบ ๆ หนึ่งซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบหรือส่วนสำคัญ คือตัวป้อน (inputs) กระบวนการ (transformation process) และผลผลิต (outputs) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ และจะทำงานร่วมกันเป็นวัฏจักร เมื่อส่วนหนึ่งมีปัญหาส่วนอื่นก็จะหยุดชะงักไปด้วย ในขณะที่เดียวกันธรรมชาติของระบบจะต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบยืนยาวอยู่ได้ นอกจากนี้ระบบยังมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (environment) โดยระบบจะได้รับตัวป้อนจากสภาพแวดล้อม และระบบจะสร้างผลผลิตให้กับสภาพแวดล้อม¹⁰

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร ความสำเร็จของผู้บริหารสามารถวัดได้จากประสิทธิผล ดังนั้นองค์ประกอบของความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารที่ขาดไม่ได้ คือ ทักษะผู้บริหารของผู้บริหาร ซึ่งเกิดจากการนำความรู้ ประสบการณ์ที่สะสมมาผสมผสานกับความชำนาญมาดำเนินการจนทำให้เกิดประสิทธิผล ซึ่ง แคทซ์ (Katz) ได้ศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จและพบว่าทักษะเป็นพื้นฐานของผู้บริหาร โดยทักษะบริหารงานควรมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด¹¹ สอดคล้องกับดูบริน (Dubrin) กล่าวว่าทักษะผู้บริหารประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) 2) ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skill) 5) ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (Political Skill)¹² สุนทร โคตรบรรเทา กล่าวว่าผู้บริหารควรมีทักษะพื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) ทักษะวิชาการ หรือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) 2) ทักษะมนุษย (Human Skills) 3) ทักษะสังกัป หรือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)¹³ โดยสามารถเป็นผู้นำการปฏิบัติและการบริหารจัดการองค์กร มีความคิดและการกระทำที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และยืดหยุ่น รู้จักระดมทรัพยากรมาใช้ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานอย่างสูงสุด อันจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองตามไปด้วยในที่สุด

¹⁰ Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration Concepts Ad Practices**, 7th ed. (CA: Wadworth Publishing, 2022), 23-25.

¹¹ Mann and Katz อ้างถึงใน Gary Yukl, **Leadership in Organizations**, 9th ed (Essex: Person Education, 2020), 205.

¹² Andrew Dubrin, **Essential of Management**, 9th ed (Mason, OH: South-Western Cengage Learning, 2012), 17-18.

¹³ สุนทร โคตรบรรเทา, **การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)**, (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2560), 25.

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษางานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี โดยศึกษาเฉพาะทักษะผู้บริหารตามแนวคิดของดูบริน (Dubrin) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill) 2) ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skill) 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skill) 5) ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (Political skill)¹⁶ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนได้ใช้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกงานกิจการนักเรียนไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน¹⁷ ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 2

ทักษะผู้บริหาร (X_{tot})	การดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y_{tot})
1. ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1)
2. ทักษะระหว่างบุคคล (X_2)	2. การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2)
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3)	3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y_3)
4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4)	4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y_4)
5. ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (X_5)	5. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y_5)
	6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y_6)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Andrew J. Dubrin, **Essentials of Management**, 9th ed. (Mason: South-Western Cengage Learning, 2012), 17-19.

: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐(ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 35.

¹⁶ Andrew Dubrin, **Essential of Management**, 9th ed (Mason, OH: South-Western Cengage Learning, 2012), 17-18.

¹⁷ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐(ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 35.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกันจึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ ดังนี้

ทักษะผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยองค์กรได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และสิ่งอื่นๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะด้านเทคนิค 2. ทักษะระหว่างบุคคล 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4. ทักษะด้านการวินิจฉัย และ 5. ทักษะด้านการเมืองในองค์กร

การดำเนินงานกิจการนักเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้แก่นักเรียนในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีความประพฤติที่ดี มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งกายและใจ ทำให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2. การบริหารงานกิจการนักเรียน 3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาราชบุรี หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดราชบุรี โดยเปิดการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 จำนวน 26 โรงเรียน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ทักษะผู้บริหาร 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียน 3) ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทักษะผู้บริหาร

ความหมายของทักษะผู้บริหาร

นักการศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่า ทักษะ และทักษะผู้บริหาร ไว้ดังนี้

กริฟฟิน (Griffin) ได้แจกแจงความหมายของทักษะผู้บริหารว่า เป็นกลุ่มความสามารถที่สอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมุ่งหวังที่จะควบคุมและใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างแบบเฉลียวฉลาด และมีคุณค่าเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อประสบความสำเร็จที่มีความคุ้มค่า ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิคที่ทันสมัย ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม ทักษะด้านการมีสมาธิ ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และทักษะด้านการตัดสินใจที่ชาญฉลาด¹⁸

เฮย์ตัน (Hayton) ได้ให้ความหมายอธิบายความหมายของทักษะผู้บริหารว่า เป็นความสามารถในการทำงานตามนโยบายและขั้นตอนการทำงานอย่างมีระเบียบและจัดการให้การทำงานนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการวางกลยุทธ์และการตอบสนองทางกลยุทธ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสนับสนุนประสิทธิภาพและการเติบโตขององค์กร¹⁹

ลูเชียร์และคิมเบล (Lussier and Kimball) ได้นำเสนอความหมายของทักษะผู้บริหารว่าเป็นความสามารถที่ทุกคนต้องการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ โดยรวมรวมทักษะด้าน

¹⁸ Ricky W. Griffin, *Management Principles and Practices*, 11th ed. (Canada: Nelson Education Press, 2013), 6.

¹⁹ James Hayton, *Leadership and management skills in UK SMEs: Measuring associations with management practices and performance* (London: Department for Business Innovation and Skills, 2015), 14.

เทคนิค, ทักษะบุคคล, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจ ความต้องการทักษะเหล่านี้จะค่อนข้างแตกต่างกันตามระดับการบริหาร และจะถูกกำหนดให้เป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การบริหารจัดการทักษะนี้จะแสดงความแตกต่างที่เฉพาะตัวในแต่ละองค์กร²⁰

โอมเมมู (Omemu) ได้กล่าวว่า ทักษะผู้บริหาร คือ ความสามารถในการกำกับ ดูแล การใช้ทรัพยากรบุคคลตามวัตถุประสงค์ของงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าขององค์กร²¹

โอกุนเดเล (Ogundele) ได้กล่าวว่า ทักษะผู้บริหาร คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพรวมถึงความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียน, การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้, การวางแผนวิธีการและขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งการให้ครูทุกคนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นและเข้าถึงได้ตามความต้องการของพวกเขา ทักษะที่นี่ยังครอบคลุมการบริหารจัดการที่ทำให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป้าหมายร่วมกันของโรงเรียน²²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ให้ความหมายคำว่า ทักษะผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ ยึดหลักการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวที่นักเรียนรู้จักและคุ้นเคย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพและวิถีชุมชน เป็นสถานการณ์กระตุ้นให้เกิดคำถาม อยากรู้พร้อมคาดเดาคำตอบ โดยอาศัยทักษะการสังเกตตามกระบวนการวิทยาศาสตร์²³

สรุปได้ว่า ทักษะผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จากองค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

²⁰ Robert N. Lussier and David C. Kimball, **Applied sport management skills**, 2nd ed. (Washington D.C.: Printer Sheridan Books Press, 2014), 17.

²¹ Felix Omemu, “Leadership and Administrative Skills for Optimal Universal Basic Education Delivery in Nigeria”. **An International Multidisciplinary Journal, Ethiopia**. 9 (July 2015), 50-61.

²² Michael. O. Ogundele, “Principals’ Administrative Skills for Secondary Schools in Plateau State, Nigeria”. **Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences**. 2 (January 2015), 90-96.

²³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ**, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย, 2558), 2.

ความสำคัญของทักษะผู้บริหาร

อาร์กอน (Argon) กล่าวว่า ทักษะผู้บริหารมีความสำคัญมากในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในโรงเรียน²⁴

โบเซียน และคณะ (Bocean et al.) กล่าวว่า ทักษะผู้บริหารเป็นทักษะที่จำเป็นในการสร้างกลยุทธ์ที่ทรงพลังเพื่อส่งเสริมบริการด้านการศึกษา นอกเหนือจากการเพิ่มความสำเร็จด้านการเรียนของนักเรียนแล้ว ยังต้องส่งผลดีต่อโรงเรียนอีกด้วย²⁵

ลันด์วอยทอวิช และคณะ (Landwojtowicz et al.) กล่าวว่า ทักษะผู้บริหาร คือตัวกำหนดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและครูมีภารกิจสำคัญ ควรสังเกตว่าโครงการที่วางแผนและจัดตั้งโปรแกรมเหล่านี้กระตุ้นให้นักเรียนและองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ตลอดจนเพิ่มคุณภาพชีวิตในโรงเรียน²⁶

วิจารณ์ พานิช กล่าวว่า ความสำคัญในการบริหาร คือการสร้างคนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พัฒนาคนรอบด้าน เพื่อสร้าง 3L คือ Student Learning, Teacher Learning, Systems Learning ต้องบริหารให้ได้ระบบการศึกษาที่รับผิดชอบต่อผลงานในทุกระดับ ทุกด้าน คือ เชื่อมโยงกับสังคมเป็น Change and Learning Management การบริหารการศึกษาไทยต้องบริหารเพื่อเรียกคุณค่าและศักดิ์ศรีของสถาบันวิชาชีพครูให้ต่อเนื่องและยั่งยืน²⁷

ครุชิต มาลัยวงศ์ กล่าวว่า คุณภาพของการศึกษาในประเทศมีผลต่อการแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ และสิ่งนี้มีความขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา นักบริหารการศึกษาในท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและคุณภาพของระบบการศึกษา ถ้ามีนักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เข้าใจด้านการศึกษา และรับผิดชอบต่อผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศ ประเทศนั้นๆ ก็มีโอกาที่จะพัฒนาและเจริญเติบโต อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่นักบริหารการศึกษาไม่มีความเก่ง และทำงานโดยไม่ระมัดระวัง

²⁴ Turkan Argon, “Knowledge Management and Human Resource Management Competencies of School Administrators”. **Bolu Abant İzzet Baysal University Journal of Graduate School of Social Sciences**. 15 (September 2015), 221-264.

²⁵ Bocean C. George, Popescu D. Victoria, and Logofătu Monica, “Quality in education-approaches and frameworks”. “**Ovidius” University Annals, Economic Sciences Series Volume.18 Issue.2** (2018), 199-204.

²⁶ Landwojtowicz. Kucińska, Górska. Czabak, Marcin. Lorenc, Brygida. Klemens, “Klemens. Process Approach in Managing the Quality of Education.” **European Studies Journal**. December 2020, 1157.

²⁷ วิจารณ์ พานิช, **ทักษะภาวะผู้นำ**. (กรุงเทพฯ: มัลติอินฟอร์เมชันเทคโนโลยี, 2558), 14.

กับความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประชาชนและประเทศ การให้ประเทศนั้นก็มีความยากลำบาก²⁸

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะผู้บริหาร คือ ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่องค์กร การที่องค์กรจะมีประสิทธิภาพหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้จัดการเป็นสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากการบริหารจัดการที่ดีและทักษะการบริหารที่ดีของผู้บริหารองค์กร ดังนั้น การจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร²⁹

สรุปได้ว่า ทักษะผู้บริหารมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กรเปรียบเสมือนตัวชี้วัดความสำเร็จและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

หลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร

การบริหารและการจัดการในโรงเรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารนับเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน วิสัยทัศน์ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร นับเป็นองค์ประกอบสร้างให้ผู้บริหารมีคุณภาพ สามารถแสดงบทบาทของผู้บริหารอันมีผลต่อคุณภาพของโรงเรียน รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นอันมาก ในการบริหารงานที่ดี ผู้บริหารที่มีความสามารถจำเป็นต้องมีทักษะในการเป็นผู้นำ มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์มากพอในการบริหาร

แคทซ์ (Katz) ได้ชี้ให้เห็นถึงประเภทของทักษะสามอย่าง (Three-skill approach) ที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องมี

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skills) ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ทุกคนต้องพัฒนาความสามารถในการใช้เครื่องมือ ระเบียบวิธี หรือเทคนิคที่เฉพาะตัวในสาขาของพวกเขา เช่น ศัลยแพทย์ นักวิศวกร นักดนตรี หรือนักบัญชี ทักษะทางด้านเทคนิคเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องครอบคลุมอย่างเพียงพอในขอบเขตของงานของตนเอง เพื่อความสำเร็จในงานที่ต้องรับผิดชอบ นักบริหารต้องมีทักษะทางด้านเทคนิคที่เพียงพอต่อการบริหารงานเพื่อความสำเร็จของงานที่ต้องรับผิดชอบ

2. ทักษะด้านมนุษย (Human skills) ทักษะทางด้านมนุษย หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกัน เข้าใจ และประสานงานกับบุคคลหรือกลุ่มเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร เพื่อให้การนำภายใต้บทบาทของผู้นำมีประสิทธิภาพ ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้าง

²⁸ ครรชิต มาลัยวงศ์, เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html

²⁹ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, ภาวะผู้นำร่วมสมัย = Contemporary leadership. (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2557)

ความเข้าใจและความไว้วางใจในทีมงาน ผู้บริหารควรสามารถจูงใจบุคคลในทีมและสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นแรงบันดาลใจ เพื่อให้ทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพในการเป็นผู้นำของกลุ่ม

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถทางด้านสมอง การประสานงาน และการเข้าใจวิถีที่กิจกรรมและผลประโยชน์ทั้งหมดขององค์กรเชื่อมโยงกัน เป็นทักษะที่สำคัญของผู้บริหาร เขาต้องมีความสามารถทางการคิดรวบยอดในการมองภาพรวมขององค์กร และเข้าใจว่าแต่ละส่วนขององค์กรเป็นอันหนึ่งกันอย่างไร การที่ผู้บริหารสามารถพิจารณาว่าปัจจัยต่าง ๆ ในแต่ละสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร เป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่อให้การกระทำของเขาส่งผลดีต่อองค์กร³⁰

จากแนวคิดของ แคทซ์ (Katz) ได้แก่ ทักษะทางด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะทางด้านมนุษย์ (Human Skills) และทักษะทางด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ซึ่งต่อมาเดรกและโรว์ (Drake and Roe) ได้เพิ่มเติมนอกจากทักษะพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน โดยเสนอว่าทักษะที่จำเป็นมี 5 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skills) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิด ปัญญา ในการบริหารงานภายในองค์กร เป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ

2. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ได้แก่ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้บริหาร ในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการปฏิบัติงาน และสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้

3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Instructional Skills) ได้แก่ ความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน ทักษะด้านนี้มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน เป็นผู้ที่มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี

4. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และรู้จักใช้คนให้ปฏิบัติงานในโรงเรียน เข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ สามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้

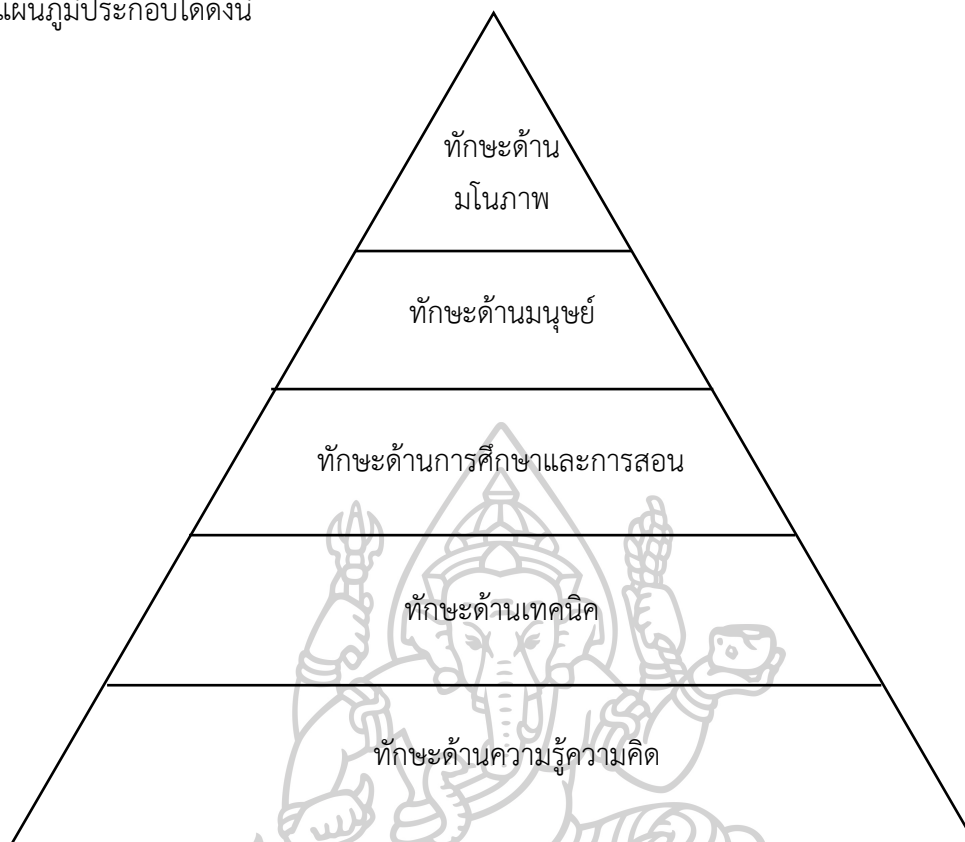
5. ทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ทั้งหมดในองค์กร มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในและภายนอกองค์กร³¹

ทักษะการบริหารตามแนวคิดของ เดรกและโรว์ (Drake and Roe) สามารถแสดงเป็น

³⁰ Robert L. Katz, "Skills of an effective administrator," **Harvard Business Review**, (September 1974): 90–102, accessed February 24, 2022, available from <https://hbr.org/1974/09/skills-of-an-effective-administrator>.

³¹ Thelbert L. Drake and William H. Roe, **The Principals**, 6th ed. (New York: Macmillan, London: Collier Macmillan, 2003), 29-30.

แผนภูมิประกอบได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 ทักษะการบริหารตามแนวคิดของเดรค และโรว์ (Drake and Roe)

ที่มา : Thelbert L. Drake and William H. Roe, **The Principalsip**, 6th ed. (New York: Macmillan, London: Collier Macmillan, 2003), 29-30.

ดูบริน (Dubrin) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในด้านเทคนิค ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านมโนภาพ ด้านการวินิจฉัย และด้านนโยบาย เพื่อให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องมีทักษะผู้บริหาร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill) หมายถึง ทักษะด้านเทคนิคที่สัมพันธ์กับความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินกิจกรรมเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ขั้นตอน และเทคนิค ทักษะด้านเทคนิคนี้รวมถึงการเตรียมงบประมาณ การวางตารางเวลา การเตรียมการวิเคราะห์ การอัปเดตข้อมูลบนเครือข่าย การจัดการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และความรู้ขั้นสูงในการทำงาน นอกจากนี้ ทักษะด้านเทคนิคยังครอบคลุมความเข้าใจถึงประสิทธิภาพและความชำนาญในแต่ละกิจกรรมเฉพาะส่วนของงาน เช่น วิธี ระบบ กระบวนการ หรือเทคนิค นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

2. ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีความสำคัญที่สำหรับการสร้างความร่วมมือและความเข้าใจในทีม การสื่อสารเป็นส่วนสำคัญของทักษะนี้ และสิ่งที่มีความสำคัญคือการรวบรวมวัฒนธรรมที่หลากหลายของสมาชิกทีมไว้ด้วยกัน และ

จัดการให้เหมาะสม เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการทำงาน

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skill) หมายถึง การมีความสามารถในการประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร เนื่องจากมันช่วยให้พวกเขาสามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรได้อย่างครอบคลุม รวมถึงการมีมุมมองที่อัจฉริยะต่อสังคมและเศรษฐกิจภายนอกองค์กรด้วย ทักษะนี้ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประสานงานระหว่างแผนกและทีมงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยให้พวกเขาสามารถทำความเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคมและเศรษฐกิจภายนอก

4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skill) หมายถึง ทักษะในการสืบสวนปัญหาและตัดสินใจเพื่อหาวิธีแก้ไขที่ประสบความสำเร็จ ในกระบวนการนี้ ทักษะการวินิจฉัยเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งการใช้ทักษะนี้เป็นการทำความเข้าใจสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาทางแก้ไขที่เหมาะสม โดยการนำเสนอเทคนิค ความคิดที่สร้างสรรค์ หรือการนำนโยบายมาใช้ ทักษะการวินิจฉัยช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำให้การตัดสินใจมีความเป็นมาตรฐาน และนำไปสู่การแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม

5. ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (Political skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์ คือการใช้อำนาจในทางที่เหมาะสม เพื่อทำให้เกิดมาซึ่งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้, ผู้บริหารยังต้องสามารถกำหนดหลักการ, วิธีการปฏิบัติ, และแนวทางการดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีการนำทางที่ชัดเจนในการดำเนินการ การกำหนดการสื่อสารที่ถูกต้องเป็นอีกด้านหนึ่งที่สำคัญ, เนื่องจากทำให้ข้อมูลและคำสั่งถูกต้องถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้, ผู้บริหารยังต้องมีความสามารถในการกำหนดสื่อสารที่เข้าใจได้ในทุกระดับขององค์กร³²

ทักษะผู้นำทางการศึกษาของศูนย์ประเมินผู้บริหารโรงเรียนสหรัฐอเมริกา โดยศูนย์ประเมินผู้บริหารโรงเรียนของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแห่งชาติ (National Association of Secondary School Principals - NASSP) ของสหรัฐอเมริกาซึ่งมีเป้าหมายเพื่อศึกษาทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารโรงเรียนสำหรับเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน และสรุปได้ว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลมีทักษะของผู้นำทางการศึกษา 12 ประการ ใน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านทักษะการบริหาร ทักษะด้านการบริหาร (Administrative Skills) ของผู้บริหารโรงเรียนมี 4 ทักษะ ดังนี้:

1.1 ทักษะการวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis Skills): ความสามารถในการเสาะแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อสารสนเทศที่ซับซ้อนเพื่อกำหนดสภาพปัญหาและการหาข้อสารสนเทศอย่างมีเป้าหมาย

³² Andrew Dubrin, **Essential of Management**, 9th ed (Mason, OH: South-Western Cengage Learning, 2012), 17-18.

1.2 ทักษะการตัดสินใจวินิจัย (Judgment Skills): ความสามารถในการหาข้อสรุปอย่างมีเหตุผล และทำการตัดสินใจที่มีคุณภาพสูง โดยอาศัยข้อสารสนเทศที่มีอยู่ ทักษะในการกำหนดความต้องการทางการศึกษา และการจัดอันดับความสำคัญของความต้องการทางการศึกษา และความสามารถในการประเมินการสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะความสามารถในการจัดองค์การ (Organizational Ability Skills) ความสามารถในการวางแผน การจัดตารางการทำงาน และการควบคุมการทำงานของผู้อื่น ทักษะการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ความสามารถในการจัดการงานกระดาก และความเร่งรัดของเวลา

1.4 ทักษะความกล้าตัดสินใจ (Decisiveness Skills) การรู้จักเวลาในการตัดสินใจ และการทำการตัดสินใจทันที โดยไม่หวั่นคุณภาพของการตัดสินใจในงานนั้นๆ แต่ประการใด

2. ด้านทักษะระหว่างบุคคล สำหรับด้านทักษะระหว่างบุคคล (Inter-Personal Skills) มี 3 ทักษะ ดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skills) ความสามารถในการทำให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา, ความสามารถในการรู้จักเวลาที่กลุ่มต้องการให้มีการชี้แนะ ความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเพื่อนำทางไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

2.2 ทักษะความรู้สึกลึกซึ้ง (Sensitivity Skills) ความสามารถในการมองเห็นความต้องการ ความหวังหรือความสนใจจริง และปัญหาส่วนตัวของผู้อื่น ทักษะในการแก้ปัญหาความขัดแย้งมีกลวิธีในการเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่มีปัญหาทางอารมณ์และการรู้จักการให้สารสนเทศอย่างเหมาะสมกับบุคคล

2.3 ทักษะความอดทนต่อความเครียด (Stress Tolerance Skills) ความสามารถปฏิบัติงานภายใต้ความกดดันและการต่อต้านขัดขวาง และความสามารถในการยืนด้วยลำแข้งของตนเอง

3. ด้านทักษะการสื่อสาร สำหรับทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skills) มี 2 ทักษะ ดังนี้

3.1 ทักษะการสื่อสารวจนะ (Verbal Communication) ความสามารถในการนำเสนอข้อเท็จจริง และแนวคิดทางวาจาหรือเป็นคำพูดได้อย่างชัดเจน

3.2 ทักษะการสื่อสารอวจนะ (Non-verbal Communication Skills) ความสามารถในการนำเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นโดยการเขียนอย่างชัดเจน และเขียนได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคล เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง สมาชิกชุมชน และกลุ่มอื่น ๆ เป็นต้น

4. ด้านทักษะอื่น ๆ หรือทักษะส่วนตัว (Other Skills/Personal Skills) ที่สำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน มี 3 ทักษะ ดังต่อไปนี้

4.1 ทักษะความสนใจหลากหลาย (Range of Interests Skills) ความสามารถในการพูดคุยหรืออภิปรายในหลายสาขา เช่น การเมือง การศึกษา เศรษฐกิจและเหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งต้องอาศัยการอ่านและการฟังมามาก เป็นต้น และต้องมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเหตุการณ์เหล่านั้นอย่างเต็มที่

4.2 ทักษะแรงจูงใจส่วนตัว (Personal Motivation Skills) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกิจกรรมทุกชนิดที่พยายามปฏิบัติงานที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจและความสนใจส่วนตัว และความสามารถในการตรวจสอบความผิดตนเอง (Self-policing)

4.3 ทักษะการเห็นคุณค่าการศึกษา (Educational Values Skills) การเห็นคุณค่าปรัชญาทางการศึกษาที่มีเหตุผล การยอมรับแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ ๆ และการแลกเปลี่ยนแนวคิดทางการศึกษาโดยทั่วไป³³

แมนน์และแคทซ์ (Mann and Katz) ได้อธิบายทักษะการบริหารไว้ 3 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน และเทคนิควิธีการในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Skills) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึก ทักษะการติดต่อ และแรงจูงใจของบุคคลจากสิ่งที่พวกเขาพูดและการกระทำ ความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รวมถึงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์และความคิดเชิงตรรกะ ความสามารถในการสร้างแนวคิดและการสร้างแนวความคิดของความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและคลุมเครือความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างความคิด ความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์และรับรู้แนวโน้มคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงและตระหนักถึงโอกาสและปัญหาที่อาจเกิดขึ้น³⁴

เซอร์จิอิวานนี (Sergiovanni) กล่าวว่า ผู้บริหารไม่เพียงแต่มีทักษะในการบริหาร แต่ยังเป็นผู้นำวิสัยทัศน์ (Vision) ความเข้มแข็ง (Intensity) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มาเข้าไปในองค์กรและการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบ ผู้บริหารนี้เป็นผู้นำที่สนใจในสิ่งที่เป็นไปได้และเป็นสิ่งที่ตนและผู้อื่นต้องการให้บรรลุเป้าหมาย มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรอย่างมีความมุ่งมั่นและนำความเข้มแข็งไปสู่งานนั้นด้วยความตั้งใจ ความกระตือรือร้น และความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะเหล่านี้ทำให้ผู้บริหารที่เป็นผู้นำแตกต่างจากผู้อื่นที่ไม่เป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังเป็นผู้นำความคิดใหม่ ๆ และความเชื่อในการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์แก่องค์กร คุณลักษณะของผู้นำมีความแตกต่างจากบุคคลอื่นใน 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้นำทำงานอยู่ใต้พื้นผิวของเหตุการณ์ โครงการ และกิจกรรม ด้วยการค้นหาความหมายและค่านิยมที่ลึกซึ้ง เพื่อให้ครู นักเรียน และสมาชิกชุมชนรู้สึกถึงความสำคัญของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย

³³ ศูนย์ประเมินผู้บริหารโรงเรียนของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแห่งชาติ (National Association of Secondary School Principals - NASSP) อ้างใน สุนทร โคตรบรรเทา, **ภาวะผู้นำในองค์กรโรงเรียน**, (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2560), 54-57.

³⁴ Mann and Katz อ้างถึงใน Gary Yukl, **Leadership in Organizations**, 9th ed (Essex: Person Education, 2020), 205.

2. ผู้นำนำเอาความรู้ในการแสดงละครชีวิตมาสู่โรงเรียน เพื่อเน้นความสำคัญของกิจกรรมที่ไม่ซ้ำซาก และเรามองเห็นความเป็นไปได้ที่มีการแสดงที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ทำให้สามารถกระตุ้นความกระตือรือร้นของบุคคลอื่นในการทำงานมากกว่ากิจกรรมประจำวัน และเป็นไปได้ที่จะหลุดออกจากเบ้าหลอมไปสู่สิ่งที่มีชีวิตชีวาและตื่นเต้นมากขึ้น

3. ผู้นำสามารถสื่อถึงวิสัยทัศน์และความรู้สึกด้วยภาษาและสัญลักษณ์ที่เข้าใจง่าย มีความรู้สึกตื่นเต้นและคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. ผู้นำส่งโอกาสให้กับผู้อื่น ให้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และความรู้สึกต่อเป้าหมายของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ

5. ผู้นำสามารถแปลงรูปวิสัยทัศน์ ความเข้มแข็ง และความคิดสร้างสรรค์ของตนให้อยู่ในเชิงทางความหมาย ไปสู่เป้าหมาย โครงสร้าง และกระบวนการสำหรับโรงเรียน และแนวคิดเหล่านี้กลายเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความรู้สึกในปณิธานของผู้อื่น เป็นการปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของภาวะผู้นำให้กลายเป็นคุณลักษณะของโรงเรียนเอง³⁵

ไวเกิล (Weigel) ได้เขียนบทความเรื่อง Management Skills for the 21st Century: Avis Gaze (2016) เขียนงานเรื่อง Preparing School Leaders: 21st Century Skills และ National Association of Secondary School Principals (NASPP) (2013) เขียนหนังสือเรื่อง 10 Skills for Successful School Leaders สามารถสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกันได้ ดังนี้

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill)
- 2) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills)
- 3) ทักษะการสื่อสาร (Communication skill)
- 4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills)
- 5) ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills)
- 6) ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills)
- 7) ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills)
- 8) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill)
- 9) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill)
- 10) ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill)
- 11) ทักษะการปรับตัว (Adjustment skill)
- 12) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill)
- 13) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skill)

---

³⁵ เซอร์จีโอวานนี (Sergiovanni) อ่างใน ทรงพล เจริญคำ, **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2563) 20-21.

14) ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (Ethical-moral skills) ³⁶

มีทนา วังถนอมศักดิ์ ได้ศึกษาและสรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายเพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ซึ่งสามารถสรุปได้ทั้งหมด 17 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะเชิงเทคนิค(Technical Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้เทคนิควิธีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญ จากประสบการณ์การศึกษาและการฝึกอบรม เช่น ความสามารถในการสอน การจัดทำงบประมาณและการบัญชี ความสามารถในการแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ เป็นต้น

2) ทักษะการนิเทศและการสอน (Supervision and instructional skills) หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดแนะนำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความเข้าใจในการเรียนการสอนและความสามารถในการบริหารหลักสูตร เช่น การจัดตารางการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมตามวัยผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

3) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) หมายถึง ความสามารถเข้าใจธรรมชาติ และความต้องการของบุคคล สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เปิดเผย เป็นมิตรและมีอิสระรับฟังและเข้าใจผู้อื่น ยอมรับการแสดงความคิดเห็น จัดการความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเท่าเทียมกัน สามารถสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การฟัง การพูด การอภิปราย การบรรยาย การแสดงความคิดเห็น การสอนงาน เป็นต้น

4) ทักษะเชิงความคิดรวบยอด (Conceptual skills) หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และตีความข้อมูลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ สามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรมีความสัมพันธ์กันเช่นไร กระแสไหลเวียนของงานเป็นอย่างไร สามารถคาดการณ์อนาคต และวางแผนล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการมองเห็นปัญหาเข้าใจสาเหตุของปัญหาและทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการมองเห็นอุปสรรคและโอกาสก้าวหน้าของหน่วยงาน

5) ทักษะเชิงธุรกิจ (Business skills) ความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การดำเนินงานต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าให้กับองค์กร สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงและพัฒนา แสวงหาวิธีการหรือแนวทางในการทำงานมุ่งที่ผลลัพธ์ของงานมากกว่ากระบวนการที่ซับซ้อน

6) ทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Lifelong learning skills) หมายถึง ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและผู้ได้บังคับบัญชา ฝึกตนเป็นคนใฝ่เรียนรู้สิ่งต่างอยู่เสมอ

³⁶ ไวเกิล (Weigel) อังโน ภควรรณ ห่อคนดี, “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21” (เอกสารในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 18 สิงหาคม 2564), 1096.

เพื่อให้เป็นคนฉลาดทันโลกทันเหตุการณ์ ฝึกตนเองให้เป็นคนอ่านมากฟังมากเพื่อเรียนรู้มุมมองและทัศนคติของบุคคลอื่น รับรู้ข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รอบตัว

7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ (Computer skills) รวมถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่าง ๆ การใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลในการนำเสนอ ในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงาน การส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำเทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการบริหาร ความสามารถเข้าใจผลกระทบที่เทคโนโลยีต่าง ๆ มีต่อการจัดการศึกษา

8) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ (Foreign language skills) เนื่องจากปัจจุบันสังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ มีบทบาทมากขึ้นในสังคมไทย ทำให้ภาษาต่างประเทศ เป็นพลังที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งหมายถึงสามารถสื่อความในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพูด การนำเสนอ การฟังการอ่าน และการเขียน เป็นต้นเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ของหน่วยงานได้

9) ทักษะทางการเมือง (Political skills) เป็นความสามารถในการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานได้ ในองค์กรของตนและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผล รวมถึงความเข้าใจกฎหมายทางการศึกษา ความสามารถในการคาดการณ์นโยบายรัฐ แนวคิดในทางการเมือง และเศรษฐกิจสังคม เทคโนโลยี ตลอดจนเหตุการณ์ สถานการณ์ ที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

10) ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ (Resource management skills) หมายถึง ความสามารถจัดสรร ทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การบริหารงานบุคคล การมอบหมายงานให้บุคคล การมอบอำนาจ การจัดสรรเวลาเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ

11) ทักษะทางด้วยอารมณ์หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "ความฉลาดทางอารมณ์" (Emotional intelligence) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจจุดแข็งจุดอ่อนของตนเองและของบุคคล แวดล้อม สามารถจัดการความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม มีความอดทนอดกลั้น จัดการความเครียดของตนเองและผู้อื่นได้ สามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถรับมือกับแรงกดดันต่าง ๆ ได้ดี สามารถจัดการความเครียดของตนเองและของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

12) ทักษะในการจัดการตนเอง (Self-management skills) หมายถึง ความสามารถในการครองตนให้ประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และแนวทางในการประกอบวิชาชีพของตน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถจัดลำดับความสำคัญของภาระงานได้อย่างเหมาะสม และสามารถสร้างกิจวัตรประจำวันที่ช่วยประหยัดเวลา

13) ทักษะในการจัดการอาชีพ (Career management skills) เป็นความสามารถในการสร้างเส้นทางสู่ความสำเร็จ และสามารถพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความก้าวหน้าในเส้นทางที่เหมาะสม มีความสนใจเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพของตนเอง สนใจพัฒนาความรู้ความสามารถ และศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

14) ทักษะในการวัดและประเมินผลงาน (Assessment and evaluation skills) ผ่านการสังเกตการณ์การวัดผล การทดสอบ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ตีความ ข้อมูล และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และยุติธรรม มีการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐาน และสามารถนำผลการวัดและประเมินผลเพื่อทำการบูรณาการ และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลเสริมแรงทางบวก

15) ทักษะการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Change management skills) เป็นความสามารถในการปรับตัว และรองรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นสูง ยอมรับความคิดเห็น สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลง และนำให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ สามารถนำพาความเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

16) ทักษะการชักจูง (Persuasion skills) สามารถโน้มน้าวและชักจูงผู้อื่น เป็นนักสนทนาที่ดี สามารถจับจุดสนใจของบุคคลแวดล้อมได้ สร้างความร่วมมือ สร้างความรักศรัทธาต่อองค์กร สร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายได้อย่างน่าสนใจ ให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามและยอมรับ

17) ทักษะการวิจัย (Research skills) ความสามารถในการดำเนินการวิจัย ให้คำชี้แนะ แนวทางการทำวิจัยสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ความสามารถในการตรวจสอบผลการวิจัยของบุคลากร ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำนวัตกรรมไปใช้ในการทำงานจริง³⁷

จรรยา แก้วเอี่ยม สรุปทักษะของผู้บริหารตามแนวคิดของ Mann ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะ 3 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะบริหารงานและรักษาไว้ซึ่งความร่วมมือของบุคคลในการทำงาน การพัฒนาความก้าวหน้า และพัฒนาโรงเรียนเพื่อผลิตและ ความสัมพันธ์ผลตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ทักษะทางด้านการจัดการ ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการวางแผน การตัดสินใจ การสั่งงาน การควบคุมงาน การประสานงาน การจัดการองค์กร การบริหารทรัพยากร รวมทั้งการประเมินผลและติดตามผลการทำงาน

2) ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงาน การสร้างแรงจูงใจพัฒนางาน ยอมรับความเปลี่ยนแปลง ลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ มีความเข้าใจถึงความรู้สึกของคนอื่น ให้ความสำคัญกับทุกคนมีความจริงใจต่อผู้อื่น มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี มีคุณธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และคอยปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอ

3) ทักษะทางเทคนิควิธี เป็นทักษะที่ผสมระหว่างความรู้และความสามารถในการทำงานของตน ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การเงิน ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ³⁸

สรุปได้ว่า จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวมา ทำให้สรุปได้ว่า ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จากองค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่ โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ตามแนวคิดของดูบริน (Dubrin) ซึ่งมีทักษะ 5 ด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารและประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัย

³⁷ มัทนา วัฒนอมศักดิ์, “ทักษะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21,” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 3, 2 (มกราคม – มิถุนายน 2013): 205-207.

³⁸ จรรยา แก้วเอี่ยม, เทคนิคการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์, 2557), 67.

จึงยึด แนวคิด 5 ทักษะ ตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) คือ 1. ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) 2. ทักษะระหว่างบุคคล (interpersonal skill) 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) 4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (diagnostic skill) 5. ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (political skill) เป็นตัวแปรด้านทักษะของผู้บริหาร

การดำเนินงานกิจการนักเรียน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนนั้นเป็นงานที่มีความสำคัญทั้งในด้านการวางแผน การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เช่น ด้านวินัย คุณธรรม และจริยธรรม การส่งเสริมหลักประชาธิปไตย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงาน แล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาต่อไป เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ที่จะส่งผลและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และระเบียบวินัย ซึ่งจะทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการ บริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ดำเนินการพัฒนานักเรียนโดยใช้กิจกรรมที่นอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย จิตใจ เป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม อันเป็นพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์ และเป็นงานที่ส่งเสริมงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย คือ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

การดำเนินงานกิจการนักเรียนถือเป็นขอบข่ายหนึ่งในกลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจงานทั่วไปในโรงเรียนไว้ดังนี้ 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการ 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11) การรับนักเรียน 12) การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน 13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15) การทัศนศึกษา 16) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 19) งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วน

ท้องถิ่น 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน 21) การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน และ 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน³⁹

การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจะต้องจัดให้กับนักเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง และในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้น ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาวางแผนการดำเนินงาน โดยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบการดำเนินงานกิจการนักเรียนต้องดูแลเอาใจใส่งานในทุก ๆ ด้านอย่างใกล้ชิด มีการวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การประเมินและการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้การพัฒนาระบบงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนานักเรียน ผู้บริหารจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ความหมายของการดำเนินงานกิจการนักเรียน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในงานหลักของการบริหารโรงเรียน เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ซึ่งเป็นการดูแลนักเรียนภายนอกห้องเรียนไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน มีจุดมุ่งหมายในการดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และส่งเสริมนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนทุกคนจึงควรตระหนักในการให้ความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียนและควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

เอธาส โอค และฟิลลิป (Athas, Oaks, and Phillips) กล่าวว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ การวางแผน ดำเนินการและประเมินผล ในการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนในด้านการศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน⁴⁰

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารกิจการนักเรียน คือ งานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดประโยชน์ 6 ประการดังนี้

- 1) ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน
- 2) ส่งเสริมให้การเรียนการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตนเต็มตามศักยภาพ

³⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 103-104.

⁴⁰ Athas, C., Oaks, D., & Kennedy-Phillips, L. "Student Employee Development in Student Affairs" *Research & Practice in Assessment Volume.8* (2013), 59.

4) นักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ ได้รับความช่วยเหลือและแก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีตามโครงการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5) บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รู้จักการให้และการรับมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ

6) บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยรู้จักใช้สิทธิและทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง⁴¹

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการ เพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัว มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันสามารถเลือกดำเนินชีวิต อย่างผู้มีภูมิรู้และมีภูมิธรรม⁴²

ชัยเดช ศิริไพศาล ให้ความหมายว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางการเรียนรู้ด้านความสามารถ พฤติกรรม ทักษะชีวิตการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยในสังคมไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่เป็นการจัดกิจกรรมสร้างประสบการณ์ความประพฤติดี มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และฝึกการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่ออกไปสู่สังคมภายนอก⁴³

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความประพฤติที่ดี มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งกายและใจ ทำให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

⁴¹ กระทรวงศึกษาธิการ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2560), 22.

⁴² สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐(ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 35

⁴³ ชัยเดช ศิริไพศาล, “การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ”, **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ประจำปี 2561 ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 3**, มหาวิทยาลัยราชธานี, 25 พฤษภาคม 2562.

ความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพ และยังคงดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถ โรงเรียน จึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็น สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบผลได้ จำเป็นจะต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน อัปเดตอย่างเสมอ เพื่อช่วยให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจเข้าถึง และกระบวนกรพัฒนาผู้เรียนได้อย่างยั่งยืนตอน รูปแบบ และกระบวนกรวางแผน การบริหารจัดการอย่าง มีคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ยังเสริม และสร้างทักษะอารมณ์ สังคม สติ ปัญญา ให้กับผู้เรียน ตามแต่ละช่วงวัย⁴⁴

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า ความหมายและความสำคัญของการดำเนินกิจการนักเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การดำเนินงานกิจการนักเรียน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนกรจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ ผู้เรียนได้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม⁴⁵

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาธำชบุรี ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า กิจการนักเรียนเป็น อีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็น ปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนกรวางแผนและการบริหาร จัดการอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะ เศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควินใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนกรทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เทิดทูน

⁴⁴ กระทรวงศึกษาธิการ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, (กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค, 2560), 23.

⁴⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข (ฉบับที่ 2) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4),” 2562.

และจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ มีภูมิธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก⁴⁶

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียนไว้ 7 ประการ คือ

1. สังคมเป็นตัวกำหนดปรัชญาของการดำรงชีวิตซึ่งชีวิตต้องการหลายอย่าง โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสถาบันหลายแห่งในสังคมที่เป็นตัวกำหนดความต้องการของบุคคลในขณะเดียวกันก็เป็นตัวกำหนดบทบาทของโรงเรียนอีกด้วย สถาบันดังกล่าวนี้ ได้แก่ บ้าน ศาสนา รัฐบาล เป็นต้น โรงเรียนมีบทบาททั้งส่งเสริมและควบคุมบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรต่างเป็นผู้สร้างหลักสูตรและกระบวนการเรียน ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเรียน นักเรียนมาโรงเรียนมิใช่จะมาเพื่อเรียนหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว แต่มาเรียนรู้เพื่อที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่ซับซ้อนได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจำเป็นต้องช่วยเหลือในเรื่องเหล่านี้ และกิจกรรมนักเรียนจะเป็นส่วนที่จะช่วยเหลือได้เป็นอย่างมาก

2. เรายอมรับกันว่ากระบวนการเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนได้เรียนรู้อะไร ๆ หลายอย่างนอกห้องเรียน คนส่วนใหญ่ต้องเรียนรู้จากคนอื่น คนเรต่างก็เรียนรู้ซึ่งกันและกัน การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่อยู่นอกห้องเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางขึ้น

3. เป็นความจริงที่ว่าคนสอบได้ที่ 1 ไม่จำเป็นจะต้องมีชีวิตเจริญก้าวหน้ามากกว่าคนที่สอบได้ที่รอง ๆ หรือท้าย ๆ คนที่สอบได้ที่ 1 มักจะมีความรู้ดีในห้องเรียน คนที่สอบได้ที่ท้าย ๆ อาจมีความรู้หลาย ๆ อย่างนอกห้องเรียนดีกว่าคนที่สอบได้ที่ 1 เสียอีก การบริหารกิจการนักเรียนจึงมีส่วนช่วยนักเรียนได้เป็นอย่างมาก

4. คนเราโดยปกติจะไม่นิ่งเฉย มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทั้งการกระทำและความคิดมโนภาพของแต่ละบุคคล จะมีพลังมากน้อยแค่ไหนเพียงใดขึ้นอยู่กับวัยและสิ่งแวดล้อม ถ้าอยู่ในวัยเด็กจะมีพลังกายมากกว่าพลังความคิด ในวัยผู้ใหญ่จะมีพลังความคิดมากกว่าพลังกาย ส่วนวัยหนุ่มสาวจะมีทั้งพลังกายและพลังความคิดควบคู่กันไป พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลไม่ว่าจะเป็นพลังกายหรือพลังความคิดย่อมมีการใช้และการควบคุมส่วนเกินควบคู่กันไป พลังส่วนเกินนี้หากใช้ไม่ถูกทางก็จะนำไปสู่การทำลาย สร้างความเสียหายหรือความเสื่อมเสียต่าง ๆ ได้ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพยายามหาหนทางควบคุมพลังส่วนเกินนี้เอาไว้ และไปแสดงออกในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม

5. เป้าหมายของการศึกษา คือ การให้เด็กนักเรียนมีความเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อการเจริญเติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์ การศึกษาในห้องเรียนมีส่วนช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่วนการศึกษานอกห้องเรียนมีส่วนซ่อมแซมต่อเติมความเจริญงอกงามของนักเรียนเพิ่มขึ้นอีก ทั้งทางกาย สังคม และอารมณ์ ดังนั้น การศึกษานอกห้องเรียนก็อาจนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน

⁴⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี, การศึกษาสภาพการบริหารตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี, 2565), 32.

6. มนุษย์เราจะหวงแหน ทะนุถนอม บำรุงรักษา ในสิ่งที่ตนเองรู้สึกว่ามีส่วนเป็นเจ้าของ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การบริหารกิจการนักเรียนก็เป็นอีกทางหนึ่ง que แสดงให้นักเรียนเห็นว่าเขามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของโรงเรียนของเขา เมื่อเป็นเช่นนี้เขาจะไม่ยอมจะทำลายชื่อเสียงของโรงเรียนของเขาเอง กิจกรรมเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน

7) การศึกษาในห้องเรียนส่วนใหญ่เป็นการนำไปสู่อาชีพหลัก กิจกรรมนักเรียนในหลาย ๆ อย่างเป็นการส่งเสริมอาชีพรอง มีคนไทยไม่น้อยทีเดียวที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยอาชีพรอง⁴⁷

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนจัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกล่าวถึง ความหมายและความสำคัญของงานบริหารกิจการนักเรียนจุดมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน และการจัดงานกิจการนักเรียน ดังต่อไปนี้ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงาน กิจการนักเรียนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม⁴⁸

กล่าวโดยสรุปคือ การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งในโรงเรียน ที่มุ่งเน้นในการพัฒนานักเรียนให้สมบูรณ์พร้อมทั้งกายและใจ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญแก่การดำเนินงานกิจการนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดีต่อไป

ขอบข่ายการดำเนินงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานในโรงเรียนนั้นนอกเหนือจากการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปแล้ว โรงเรียนควรต้องมีการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สามารถพัฒนานักเรียนให้มีมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวในคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล โดยแบ่งขอบข่ายการดำเนินงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

⁴⁷ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน (พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2556), 6-8.

⁴⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข (ฉบับที่ 2) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4), (2562).

1. วางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียน
2. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดโดยส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม
3. ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนางานกิจการนักเรียน⁴⁹

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

2. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน การคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก

5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หมายถึง การจัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ทั้งในระดับหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนและการประเมินผลในรูปแบบของ

⁴⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556), 109.

คณะกรรมการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน⁵⁰

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียนตาม มาตรการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) ไว้ดังนี้

แบ่งการดำเนินงานกิจการนักเรียนออกเป็น 6 ภารกิจ ได้แก่

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) การรวบรวมข้อมูลมีระบบการรับฟังเสียงนักเรียนและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน 2) การทำแผนงานกิจการนักเรียน

2. การบริหารงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและกำหนดพันธกิจงานกิจการนักเรียน 2) การประสานงานกิจการนักเรียนกับเครือข่ายภายนอกโรงเรียน 3) การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน

3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม 4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 5) การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน 2) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) การคัดกรองนักเรียน 4) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา 5) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 6) การส่งต่อนักเรียน

5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดทำแผนงานโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการ การประเมินเชิงพัฒนาระหว่างดำเนินการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน⁵¹

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขอบข่ายการดำเนินงานกิจการนักเรียนสามารถจำแนกได้ดังนี้ 1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2. การบริหารงานกิจการนักเรียน 3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5. การดำเนินการส่งเสริม

⁵⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง พ.ศ.2560)** (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560), 32

⁵¹ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐(ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562), 35

ประชาติปไตยในโรงเรียน 6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งชอบข่ายดั่งที่กล่าวมา ต้องจัดการอย่างมีระบบ มีแบบแผนเพื่อให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเขตโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด 26 โรงเรียน ประกอบด้วย 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอปากท่อ อำเภอโพธาราม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอบ้านคา อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอจอมบึง

จำนวนครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน

จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,390 คน และจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 27,370 คน

ตารางที่ 1 จำนวนครู บุคลากรทางการศึกษา และจำนวนนักเรียน จำแนกรายอำเภอ

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม
อำเภอเมืองราชบุรี			
โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	1,781	1,805	3,586
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี	1,675	1,426	3,101
โรงเรียนแคทรายวิทยา	56	33	89
โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	580	319	899
อำเภอดำเนินสะดวก			
โรงเรียนสายธรรมจันทร์	1,056	830	1,886
โรงเรียนประสารัฐประชากิจ	533	537	1,070
โรงเรียนเกษมวิทย์วิทยา	85	77	162
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	114	46	160
อำเภอบางแพ			
โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา	594	466	1,060
โรงเรียนโพหัก “วงศ์สมบูรณราษฎร์อุปถัมภ์”	132	81	213
อำเภอวัดเพลง			
โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์	331	200	531
อำเภอปากท่อ			
โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์	310	167	477
โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย	235	203	438
โรงเรียนปากท่อพิทยาคม	316	270	586
อำเภอโพธาราม			
โรงเรียนโพธารวัฒนาเสณี	1,670	1,167	2,837

ตารางที่ 1 จำนวนครู บุคลากรทางการศึกษา และจำนวนนักเรียน จำแนกรายอำเภอ (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม
อำเภอโพธาราม			
โรงเรียนหนองโพวิทยา	189	100	289
โรงเรียนท่ามะขามวิทยา	230	131	361
โรงเรียนช่องพรานวิทยา	357	265	622
อำเภอบ้านโป่ง			
โรงเรียนหนองปลาหมอพิทยาคม	219	80	299
โรงเรียนมัธยมวัดดอนตูม	296	266	562
โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม	599	399	998
โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง	1,494	1,266	2,760
อำเภอบ้านคา			
โรงเรียนบ้านคาวิทยา	424	326	750
อำเภอสวนผึ้ง			
โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา	983	562	1,545
อำเภอจอมบึง			
โรงเรียนคุรุราชรังสฤษดิ์	1,095	811	1,906
โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์	306	217	523

ตารางที่ 2 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษา	จำนวน (คน)
ผู้อำนวยการโรงเรียน	26
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	53
ครู	1390

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อารีรัตน์ (Ariratana) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารการศึกษามีภาวะผู้นำ (Leader Soft Skills) อยู่ในระดับสูง การค้นพบนี้ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากการค้นพบเชิงคุณภาพที่พบว่าผู้บริหารการศึกษาต้องปรับปรุงทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อติดตามและประเมินกลยุทธ์การสอนของครู ส่งเสริมจิตวิญญาณในการทำงานเป็นทีมและความสัมพันธ์ที่ีระหว่างบุคคล โดยสรุปแล้ว ทักษะด้านความเป็นผู้นำของ

ผู้บริหารการศึกษาควรได้รับการปรับใช้อย่างมากในการบริหารเพื่อให้แน่ใจว่าทัศนคติและพฤติกรรมของครูจะเปลี่ยนไปในเชิงบวก⁵²

ปัทมา โสภิตชาติ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ทักษะด้านมนุษยภาพ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านมนุษย ตามลำดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ อัตราการลาออกจากการเรียนกลางคัน คุณภาพโดยทั่วไป การขาดงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ตามลำดับ และทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านมนุษยภาพ และทักษะด้านมนุษยส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵³

เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะ ด้านเทคนิค ทักษะด้านนโยบาย ทักษะด้านการวินิจฉัย และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2. ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ด้านระบบโครงสร้างและกระบวนการการทำงานสนับสนุนวิสัยทัศน์ ด้านมีวิสัยทัศน์ที่ทุกคนในองค์กรมองเห็นภาพ ด้านแบ่งปันอำนาจและการมีส่วนร่วม ด้านสื่อสารอย่างเปิดเผยระหว่างบุคลากรในองค์กร ด้านให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการเป็นสำคัญ และด้านเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารของผู้บริหารด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทักษะด้านการวินิจฉัย และทักษะด้านเทคนิค

⁵²Wallapha Ariratana, Saowanee Sirisookslip, and Tang Keow Ngang, "Development of Leadership Soft Skills Among Educational Administrators" *Procedia - Social and Behavioral Sciences* Volume 186 (13 May 2015), 331.

⁵³ ปัทมา โสภิตชาติ, "ทักษะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9," *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มิถุนายน 2560): 85.*

ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2⁵⁴

รุจรัตน์ พวงโต ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สภาพที่มีปัญหาคือ ด้านแผนงานและสารสนเทศ คือ การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน ด้านงานกิจกรรม คือ การนำผลประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านงานคุณธรรมและจริยธรรม คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา คือ การประเมินผลงาน ส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ด้านงานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ การประเมินผลในระดับกลุ่มงานภายในสถานศึกษา 2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ การวางแผนงานและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันเป็นการส่งเสริมให้ครูเห็นถึงความสำคัญของอาชีพครู ว่าไม่ใช่ แค่สอนหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องมีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี การจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน งานด้านคุณธรรมและจริยธรรม การสร้างเสริมวินัย การปฏิบัติตน และแนวทางการเป็นครูมืออาชีพ สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูที่มีความเอาใจใส่ในการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมการสานสัมพันธ์ของครูในสถานศึกษาหรือนอกเครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน งานส่งเสริมประชาธิปไตยส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น งานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสร้างแรงจูงใจในการมอบรางวัลเกียรติยศให้ครูผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นรางวัลและเป็นที่ยอมรับ และเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักอิทธิบาท 4 คือ ธรรมแห่งความสำเร็จในการทำงาน ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา⁵⁵

อันธิกา บุญเลิศ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย

⁵⁴ เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์, “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2” **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร** ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560): 166.

⁵⁵ รุจรัตน์ พวงโต, “การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย** ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2562), 174-175.

เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านนโยบาย ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านมโนภาพ ตามลำดับ 2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทเป็นประโยชน์ต่อสังคม โอกาสในการใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนา การยอมรับทางสังคมในองค์กร โอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้ามั่นคงในหน้าที่การงาน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์กร ความสมดุลอันเหมาะสมระหว่างเวลาของหน้าที่การงานและเวลาส่วนตัว สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอนามัย และค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ตามลำดับ และ 3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาที่ด้านในระดับปานกลาง⁵⁶

ชัยเดช อารีศิริไพศาล ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรงที่ไม่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีผู้บริหารทำหน้าที่กำกับดูแลติดตาม และควบคุมการทางการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละด้านของกิจการนักเรียน เพื่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่วิถิทาง ให้มีคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมวัย มีทักษะชีวิตที่ดี มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และสามารถพัฒนาตนเองตลอดการดำเนินชีวิตที่ดีทั้งชีวิต โดยมีสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครองร่วมกันดูแลช่วยเหลือส่งเสริมผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตที่ดีต่อไป⁵⁷

ชานนท์ วรรณ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางการบริหาร และนำเทคนิคหรือกลยุทธ์ทางการบริหารในรูปแบบใหม่มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรในด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรประเมินตนเองในด้านความคิดและอารมณ์ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานในด้านมโนทัศน์ ผู้บริหารควรมีการวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้น เป็นตอน โดยให้ส่งผลกระทบต่อองค์กรให้น้อยที่สุดและทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำใน

⁵⁶ อันธิกา บุญเลิศ, “ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1” วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2562): 441.

⁵⁷ ชัยเดช อารีศิริไพศาล, “การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ” การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 (15 พฤศจิกายน 2562), 248.

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และมีส่วนในการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร⁵⁸

วัชรินทร์ จันทโร ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการวินิจัย 2) ผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁵⁹

เฉลิมพล สโมรินทร์ ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ลำดับที่สองมีค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้งสองด้าน คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนและด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) ลำดับที่สาม คือ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ลำดับที่สี่ คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา มี

⁵⁸ ชานนท์ วรรณ, “แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2563): 45.

⁵⁹ วัชรินทร์ จันทโร, “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8,” วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 6, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2563): 86.

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ลำดับที่ห้าคือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)⁶⁰

อนุพงศ์ จุงใจ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุ 23 - 30 ปี มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน ประสบการณ์การทำงาน จำนวน 1 - 5 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก สูงสุดคือ ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ และ 3) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนำมาทดสอบตามสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสูงสุด รองลงมา คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล และด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.30%⁶¹

สิริพัฒน์ ทีชะสุข ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเสรีไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน⁶²

วิไลวรรณ พ้อคำซ่าง ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูมี

⁶⁰ เฉลิมพล สโมรินทร์, “การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39” วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรม ท้องถิ่น ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 (กันยายน – ตุลาคม 2563), 291.

⁶¹ อนุพงศ์ จุงใจ, "ปัจจัยที่สัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา," วารสารมหาจุฬานาครธรรม ปีที่ 7 ฉบับที่ 10 (ตุลาคม 2563): 327.

⁶² สิริพัฒน์ ทีชะสุข, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร," Journal of Roi Kaensarn Academi ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม 2564): 128.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน⁶³

สรวิศ เพชรภูมิภัทร ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2. ประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงานแนะแนว 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาโดยรวมเชิงบวกในระดับสูง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 4. สมการพยากรณ์ พบว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคลสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียน ได้ร้อยละ 71.5⁶⁴

ชัยธวัช สุริกร ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะหลักของครู อยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁶⁵

ทิพยาภรณ์ สุณา และรัตนากาญจนพันธุ์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับ

⁶³ วิไลวรรณ พอค้ำช้าง, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4," *Journal of Roi Kaensarn Academi* ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2564): 14.

⁶⁴ สรวิศ เพชรภูมิภัทร, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12," *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์* ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2565): 109-110.

⁶⁵ ชัยธวัช สุริกร, "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก," *วารสารวิจัยวิชาการ* ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2565): 65.

มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทักษะเทคนิควิธี ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการสื่อสาร 2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ครูที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน⁶⁶

อรพรรณ ชันแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุข ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหา น้อย คือ ทักษะทางมนุษย ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางการศึกษา และการสอน และทักษะทางเทคนิค ตามลำดับ 2. การเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย คือ คุณธรรม ครอบคลุมที่ดี มีสังคมดี ใช้เงินเป็น การหาความรู้ นำใจงาม การผ่อนคลาย และสุขภาพดี 3. ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะ ทางมนุษย และทักษะทางเทคนิค ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁶⁷

จักรวาล สุขดี ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มี ระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายใน สถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมมี

⁶⁶ ทิพยาภรณ์ สุณา และรัตนา กาญจนพันธ์, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร," *Journal of Roi Kaensarn Academi* ปีที่ 7 ฉบับที่ 10 (ตุลาคม 2565): 145.

⁶⁷ อรพรรณ ชันแก้ว, "ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง," *วารสารนวัตกรรมการจัด การศึกษาและการวิจัย* ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2565).

ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทางบวก และมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก⁶⁸

พุฒิพงษ์ แก้วบุตร ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในสหวิทยาเขตนครหาดใหญ่ ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในสหวิทยาเขตนครหาดใหญ่ ตามความคิดเห็นของครู ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ 2) ประมวลข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริม พัฒนากิจกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการวางแผน นิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ให้เข้มงวด อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ⁶⁹

ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการตนเอง ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการความสัมพันธ์ และด้านการรับรู้ทางสังคม ตามลำดับ 2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ 3. ความฉลาดทางอารมณ์ของ

⁶⁸ จักรวาล สุขดี, "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5," วารสารวิชาการและการวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2565): 114.

⁶⁹ พุฒิพงษ์ แก้วบุตร, "การบริหารงานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในสหวิทยาเขตนครหาดใหญ่," วารสารการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2565): 60-61.

ผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁷⁰

ณิชววรรณ บุญรอด ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนสถานศึกษาได้สมการทำนาย $Y_{total} = 1.932 + .427X_4 + .160X_1$ โดยมีค่า R_2 เท่ากับ .485 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁷¹

ธนภัทร เทพสถิต ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด 2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด 3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁷²

งานวิจัยต่างประเทศ

โอคชู (OKCU) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษากับการจัดการความหลากหลายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกและปานกลางระหว่างสไตล์ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและทักษะของผู้บริหารโรงเรียนกับความหลากหลายในการบริหารจัดการ การศึกษานี้พบว่ามีสัมพันธ์เชิงบวกและปานกลางระหว่างทุกส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับส่วนย่อยของผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและแนวปฏิบัติด้านการบริหารกับส่วนย่อยด้านนโยบายของการจัดการความหลากหลาย และระหว่างการกระตุ้นทางปัญญาและส่วนย่อยการสนับสนุนรายบุคคลของภาวะ

⁷⁰ ทิพย์มาศ สำแดง, “ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี” วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพรวิทยากร ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2566), 41.

⁷¹ ณิชววรรณ บุญรอด, “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี” วารสารนิตรัฐ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2566), 23.

⁷² ธนภัทร เทพสถิต, “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี” วารสารนวัตกรรมจัดการศึกษาและการวิจัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2566), 241.

ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผลตอบแทนที่อาจเกิดขึ้น ส่วนย่อยของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและทัศนคติและพฤติกรรมส่วนบุคคล ค่านิยมองค์กร และส่วนบรรทัดฐานของการจัดการความหลากหลาย นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบและเป็นจุดอ่อนระหว่างส่วนของภาวะผู้นำแบบมีข้อยกเว้น (แบบติดตัว) และภาวะผู้นำแบบเสรีนิยมของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนกับทัศนคติและพฤติกรรมส่วนบุคคล แนวปฏิบัติทางการบริหารและนโยบายในส่วนย่อยของการจัดการความหลากหลาย และระหว่างการจัดการโดยข้อยกเว้น ของความเป็นผู้นำในการแลกเปลี่ยน (แบบติดตัว) และค่านิยมขององค์กรและบรรทัดฐานย่อยของการจัดการความหลากหลาย⁷³

บราวน์ สปีด และวอล์คเกอร์ ได้ศึกษาเรื่อง กิจกรรมนักศึกษาในแคนาดาปี 2556 การรับรู้แนวโน้ม และแนวโน้มสู่อนาคต พบว่า ทัศนคติต่อความหลากหลายและเทคโนโลยียังคงมีเสถียรภาพระหว่างปี 2554 ถึง 2556 พบว่า หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการวิจัย การประเมิน และการประเมินน้อยกว่าทัศนคติต่อการสื่อสารและความเป็นผู้นำ อภิปรายโดยสรุปถึงความหมายของการค้นพบเหล่านี้ ตลอดจนศักยภาพในการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้ยังตรวจสอบความเป็นมืออาชีพอย่างต่อเนื่องของสาขาหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา และโปรดทราบว่าการวิจัยเกี่ยวกับหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรเป็นเชิงรุกแทนที่จะเป็นเชิงรับ⁷⁴

ฟิลิกซ์ (Felix) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำและทักษะการบริหารสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสากลในประเทศไนจีเรีย ผลการวิจัยพบว่า ในบรรดาหน้าที่ทั้งหมดที่ผู้อำนวยการดำเนินการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเป็นผู้นำและการบริหารถือเป็นหัวใจสำคัญ ในบทบาทการกำกับดูแล การสอน โครงสร้างพื้นฐาน การให้คำปรึกษา และบทบาทอื่น ๆ ภาวะผู้นำและทักษะการบริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว องค์ประกอบหลักบางประการของแนวคิดจึงถูกกล่าวถึงเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการศึกษา เนื่องจากภาวะผู้นำและทักษะการบริหารมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ และเนื่องจาก UBE ซึ่งเป็นรากฐานของระบบการศึกษาของประเทศ จึงสรุปว่าผู้อำนวยการจำเป็นที่จะต้องมีและใช้ภาวะผู้นำและทักษะการบริหารที่จำเป็นเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาโปรแกรม UBE ที่มีคุณภาพในไนจีเรีย⁷⁵

⁷³ Veysel OKÇU, "Relation between Secondary School Administrators' Transformational and Transactional Leadership Style and Skills to Diversity Management in the School," *Educational Sciences: Theory & Practice* Vol. 14(6) (2014): 2162.

⁷⁴ Jennifer Browne, David Thomas Alan Speed and Lilly Walker, " Student Affairs in Canada in 2013 Perceptions, Trends, and an Outlook toward the Future" *Canadian Journal of Higher Education* Vol.45 No.4 (2015).

⁷⁵ Felix Omemu, "Leadership and Administrative Skills for Optimal Universal Basic Education Delivery in Nigeria". *An International Multidisciplinary Journal, Ethiopia*. 9 (July 2015), 50.

แดนการา (Dangara) ได้ศึกษาเรื่อง ทรัพยากรทางการศึกษา: องค์ประกอบสำคัญสำหรับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในไนจีเรีย ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาในฐานะการลงทุนถือเป็นองค์การที่ใหญ่ที่สุดในไนจีเรีย เป็นเครื่องมือหลักสำหรับความก้าวหน้าทางวิชาการ การขับเคลื่อนทางสังคม ความอยู่รอดทางการเมือง และการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพการลงทุนด้านการศึกษาเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษารวมถึงโรงเรียนได้รับการจัดตั้งและบริหารจัดการโดยพื้นฐานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และวัตถุประสงค์ ไม่มีทางที่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาจะสำเร็จได้ หากปราศจากวงกลไกบางอย่างเพื่อรับประกันความสำเร็จของสถาบันดังกล่าว ในระบบโรงเรียนส่วนหนึ่งของข้อกำหนดเบื้องต้นที่จำเป็นในการทำให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นจริง ต้องจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอ ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเปล่า และพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนการสอนทางวิชาการ สิ่งแวดล้อม⁷⁶

อริฟิน (Arifin) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของบริการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการเสริมสร้างการรักษานักเรียนในบริบทของมหาวิทยาลัยที่เปิดกว้าง: บทเรียนจากมหาวิทยาลัยเปิดอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีส่วนสำคัญต่อความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยเชิงคุณภาพก็สนับสนุนผลการสำรวจของนักเรียนคนนั้น การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีบทบาทสำคัญในการมีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน อีกทั้งการศึกษาครั้งนี้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงการสนับสนุนนักเรียนในระดับอารมณ์ ความรู้ความเข้าใจ และอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน⁷⁷

ซากิซ (Sakiz) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้จัดการโรงเรียนและระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถระบุความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองของครูและการรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้ การรับรู้ทักษะการจัดการสามารถวิเคราะห์ความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองและการรับรู้ทักษะการจัดการเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญตามลักษณะของครู เช่น ประสบการณ์และสาขาวิชา การค้นพบนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นใน

⁷⁶ Yunusa Dangara. Usman, "Educational Resources: An Integral Component for Effective School Administration in Nigeria," **Research on Humanities and Social Sciences** Vol.6 No.13 (2016): 27.

⁷⁷ Muhammad Husni ARIFIN, "The Role of Student Support Service In Enhancing Student Persistence In The Open University Context: Lesson From Indonesia Open University" **Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE** Volume.19 Number.3 (July 2018), 156.

การพัฒนาวิธีการแบบองค์รวมเพื่อปรับปรุงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในการศึกษา⁷⁸

มูเนียร์ (Munir) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทักษะการจัดการของผู้บริหารที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างมากและกับผลการเรียนของนักเรียน แบบจำลองการถดถอยพหุคูณแสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรตามและปัจจัยทั้งหมดนี้มีนัยสำคัญทางสถิติในผลการเรียนของนักเรียน⁷⁹

กามาล่า (Gamala) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและทักษะการจัดการของผู้บริหารโรงเรียน: พิจารณาความสัมพันธ์ของพวกเขากับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในขณะที่ทักษะการจัดการของผู้บริหารโรงเรียนและผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงมาก ผลการศึกษาเพิ่มเติมพบว่าทักษะการจัดการของผู้บริหารโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ แม้ว่าผลการศึกษาจะถือว่าผู้บริหารโรงเรียนแสดงทักษะการจัดการในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้ออำนวย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสิ่งนี้จะมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนดังที่สะท้อนให้เห็นในการศึกษานี้ ในเรื่องนี้ การศึกษาแนะนำให้ตรวจสอบปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการเรียน⁸⁰

ออตโต้ (Otto) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีและทักษะการจัดการวิกฤตของผู้บริหารโรงเรียนต่อการพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์พิเศษของ MBHTE-BARMM ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนในทักษะความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการวิกฤตที่ดีในโรงเรียน อนึ่ง เหล่านี้ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีทักษะการจัดการวิกฤตที่ดีได้รับการคาดหวังว่าจะมีการพัฒนาโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ⁸¹

⁷⁸ Halis Sakiz, "Teachers' perceptions of their school managers' skills and their own self-efficacy levels," *International Journal of Leadership in Education Volume 23 Issue 5* (Feb 2019): 585.

⁷⁹ Hina Munir, "Influences of Head Teachers Managerial Skills on Pupils Academic Performance at Secondary School Level," *Journal of Business and Social Review in Emerging Economies Vol. 6 No.3* (September 2020): 1099.

⁸⁰ Javen J. Gamala, "School Environment and School Heads' Managerial Skills: Looking into their Relationships to School's Performance," *International Journal on Social and Education Sciences Vol. 4, No. 2* (2022): 218.

⁸¹ Laarni M. Otto, "Technological Leadership and Crisis Management Skills of the School Administrators Towards School Development in the Special Geographical Area of MBHTE-BARMM," *International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education Vol. 8 Issue.3* (2022): 3934.

สรุป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีนั้น ตามแนวคิดของนักวิชาการกล่าวว่า ผู้บริหารควรมีทักษะพื้นฐาน 3 อย่าง คือ 1) ทักษะด้านมนุษย 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยทักษะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ซึ่งต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และยังเพิ่มพูนทักษะตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) ประกอบด้วย 5 ทักษะคือ 1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) 2) ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skill) 5) ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (Political Skill) ส่วนของการดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นต่อตัวนักเรียนโดยตรงมีความสำคัญทั้งในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การจัดกิจกรรม และการประเมินผล งานกิจการนักเรียนมีการดำเนินงาน และจัดกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาพร้อมสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม และสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในสังคมได้เป็นอย่างดี การดำเนินงานกิจการนักเรียนสามารถจำแนกได้ทั้งหมด 6 งาน คือ 1) การวางแผนงาน กิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งมีความสำคัญทั้งสิ้น ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนควรที่จะตระหนักถึงกระบวนการดำเนินงานกิจการนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ส่งผลดีต่อทั้งตัวโรงเรียนและผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมให้แก่ให้นักเรียนให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ และเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมจะทำให้ประเทศเราพัฒนาต่อไปได้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอาราบุรี 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอาราบุรี 3) ทักษะผู้บริหารสัมพันธ์กับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีประชากรเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอาราบุรี จำนวน 26 โรงเรียน ซึ่งใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้ให้ ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และหัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธี วิจัย มีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้แนวทางการดำเนินการวิจัยเป็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้สำเร็จตามกำหนดงาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ รวมไปถึงบทความทางการศึกษา เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารและการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการวิเคราะห์เอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศ จากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยโดยรับคำปรึกษาจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุง เพื่อเสนอโครงร่างงานวิจัยต่อภาควิชา เพื่ออนุมัติโครงร่าง งานวิทยานิพนธ์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือ นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงคุณภาพ จากนั้นนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา นำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาแล้วไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

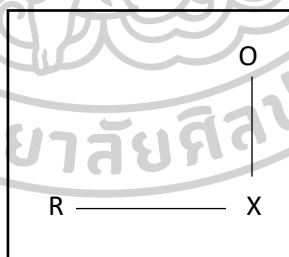
ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จากนั้นจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไข และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย จึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

แผนแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้แผนแบบงานวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

เมื่อ	R	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่ม
	X	หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
	O	หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจังหวัด ราชบุรี จำนวน 26 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี จำนวน 24 โรงเรียน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁸² โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และ หัวหน้างานกิจการนักเรียน 1 คน จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 24 โรงเรียน รวม 48 คน

ตารางที่ 3 แสดงประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียน	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล		รวมผู้ให้ ข้อมูล (คน)
			ผู้อำนวยการ โรงเรียน	หัวหน้างาน กิจการนักเรียน	
รวมทั้งสิ้น	26	24	24	24	48

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง
2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) คือ ตัวแปรเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร ตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) ดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะด้านเทคนิค (X_1) หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการตัดสินใจ การสั่งการ การมอบหมายงาน สามารถจัดหาเครื่องมือ และทรัพยากรที่ใช้ในการบริหาร พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม

2.2 ทักษะระหว่างบุคคล (X_2) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ความสามารถทำให้สมาชิกในทีมร่วมมือร่วมใจมีความพยายามเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยการสื่อสารเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของทักษะนี้ และสิ่งที่สำคัญส่วนหนึ่งของทักษะนี้ในการเป็นผู้บริหาร คือ การรวบรวมวัฒนธรรมของคนที่หลากหลายไว้ด้วยกัน และจัดการอย่างเหมาะสม

⁸² Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, "Determining sample sizes for research activities," *Journal for Educational and psychological measurement*, No.3(November 1970), 607-610.

2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3) หมายถึง ความสามารถในการประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันทำให้มองภาพรวมของสิ่งที่เป็นอยู่ขององค์กรได้ เช่น สังคม เศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญมาก เพราะเราต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับโลกภายนอกองค์กร

2.4 ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4) หมายถึง ความสามารถในการสืบสวนปัญหา และตัดสินใจหาวิธีแก้ไขที่สำเร็จ ทั้งเทคนิค ทั้งความคิด หรือนโยบายต่าง ๆ

2.5 ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (X_5) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารใช้กำหนดหลักการ วิธีปฏิบัติ และแนวดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายหรือจุดประสงค์ รวมไปถึงเพื่อกำหนดการสื่อสารที่ถูกต้อง และถูกคน นอกจากนี้ผู้บริหารสามารถใช้ทักษะทางการเมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการบริหาร

3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) โดยสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกการดำเนินงานกิจการนักเรียนไว้ 6 ด้าน ได้แก่

3.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการวางแผนงานกิจการนักเรียน ดังนี้ การรวบรวมข้อมูลมีระบบการรับฟังเสียงนักเรียนและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การทำแผนงานกิจการนักเรียน

3.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนี้ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและกำหนดพันธกิจงานกิจการนักเรียน การประสานงานกิจการนักเรียนกับเครือข่ายภายนอกโรงเรียน การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน

3.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y_3) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ดังนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

3.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y_4) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน การส่งต่อนักเรียน

3.5 การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y_5) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ดังนี้การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดทำแผนงานโครงการส่งเสริม

ประชาธิปไตยในโรงเรียน การจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y₆) หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาของการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ดังนี้ การวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการ การประเมินเชิงพัฒนาระหว่างดำเนินการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง โดยมีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced Choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร 5 ด้าน ตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) คือ 1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) 2. ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill) 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) 4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skill) 5. ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (Political Skill)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการวางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียน 2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน 3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) ของสำนักงานเลขาธิการกระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)⁸³ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะผู้บริหารหรือการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะผู้บริหารหรือการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก
มีค่าน้ำหนัก 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะผู้บริหารหรือการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

⁸³ Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw-Hill Book Company, 1992), 74.

- มีค่าน้ำหนัก 3 คะแนน
 ระดับ 2 หมายถึง ทักษะผู้บริหารหรือการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
 มีค่าน้ำหนัก 2 คะแนน
 ระดับ 1 หมายถึง ทักษะผู้บริหารหรือการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 มีค่าน้ำหนัก 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถามภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Analysis) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และนำไปให้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 15 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 2 คน รวม 30 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach)⁸⁴ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะผู้บริหาร เท่ากับ .963 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานกิจการนักเรียน เท่ากับ .970 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .978

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

⁸⁴ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 4th ed. (New York: Harper and Row Publisher, 1984), 161.

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่คณะศึกษาศาสตร์ออกให้ ส่งไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลคืนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้ให้ข้อมูลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน จำนวน 24 โรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานกิจการนักเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 48 คน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ
3. จัดทำตารางแจกแจงคะแนน (Tally Sheet) เพื่อกำหนดคะแนนให้สอดคล้องกับแผนการวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้
4. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสต์ (Best)⁸⁵ รายละเอียด ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า ทักษะผู้บริหาร/การดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า ทักษะผู้บริหาร/การดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า ทักษะผู้บริหาร/การดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า ทักษะผู้บริหาร/การดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า ทักษะผู้บริหาร/การดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์

⁸⁵ John W. Best, *Research in Education* (New York: Prentice, Inc., 1970), 87.

สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r_{xy}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 ถึง 0.29 แสดงว่าทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 ถึง 0.69 แสดงว่าทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 ถึง 1.00 แสดงว่าทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง⁸⁶

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 24 โรงเรียนรวมผู้ให้ข้อมูล 48 คน ซึ่งใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และหัวหน้างานกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ 3 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) มีชคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r_{xy})

⁸⁶ ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์และดิเรก ศรีสุขโข, การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), 156.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 24 โรงเรียน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และ 2) ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 48 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายจำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 48 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง โดยหาความถี่ (frequency: f) ร้อยละ (percentage: %) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	26	54.17
2. หญิง	22	45.83
รวม	48	100
อายุ		
1. 21-30 ปี	4	8.33
2. 31-40 ปี	13	27.08
3. 41-50 ปี	10	20.84
4. 51-60 ปี	21	43.75
รวม	48	100
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	12	25.00
2. ปริญญาโท	31	64.58
3. ปริญญาเอก	5	10.42
รวม	48	100
ตำแหน่ง		
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	24	50.00
2. ครูหัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน	24	50.00
รวม	48	100
ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง		
1. 1-5 ปี	13	27.08
2. 6-10 ปี	8	16.67
3. 11-15 ปี	11	22.92
4. 16 ปีขึ้นไป	16	33.33
รวม	48	100

จากตารางที่ 4 พบว่า สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 เป็นเพศหญิงจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีอายุ 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.84 และอันดับสุดท้าย อายุ 21-30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 สำหรับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับปริญญาโทมีมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 64.58 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และสุดท้าย

ระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 ในด้านตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากัน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และสุดท้ายด้านประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งส่วนใหญ่คือ 16 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาได้แก่ 1-5 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08 รองลงมาคือ 11-15 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งน้อยที่สุด ได้แก่ 6-10 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้านแล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) มีรายละเอียดตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม (X_{tot})

(n = 48)

ด้าน	ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	4.60	0.58	มากที่สุด
2.	ทักษะระหว่างบุคคล (X_2)	4.68	0.53	มากที่สุด
3.	ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3)	4.63	0.51	มากที่สุด
4.	ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4)	4.65	0.58	มากที่สุด
5.	ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (X_5)	4.70	0.51	มากที่สุด
	รวม	4.65	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการเมืองในองค์กร ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) ทักษะระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53) ทักษะด้านการวินิจฉัย ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.58) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) และทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.51 – 0.58 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อวิเคราะห์ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกเป็นรายด้าน โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) จะได้ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดตามตาราง 6 – 11

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านเทคนิค (X_1)

(n = 48)

ข้อ	ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสามารถใช้ ความสามารถ ความรู้และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.69	0.55	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลาย นำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง	4.58	0.65	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการเลือกใช้เครื่องมือ และสามารถพัฒนาเครื่องมือพร้อมทั้งเลือกเทคนิควิธีการในการบริหารงานมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.54	0.65	มากที่สุด
	รวม	4.60	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสามารถใช้ ความสามารถ ความรู้และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลาย นำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.65) และผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการเลือกใช้เครื่องมือ และสามารถพัฒนาเครื่องมือพร้อมทั้งเลือกเทคนิควิธีการในการบริหารงานมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านทักษะระหว่างบุคคล (X_2)

(n = 48)

ข้อ	ทักษะระหว่างบุคคล (X_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.67	0.56	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน	4.73	0.57	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน	4.65	0.60	มากที่สุด
	รวม	4.68	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ทักษะระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.56) และผู้บริหารใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านความคิดรวบยอด (X_3)

(n = 48)

ข้อ	ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.56	0.62	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในองค์กร	4.65	0.56	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง	4.69	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ทักษะความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในองค์กร ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.56) และผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.62 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวินิจฉัย (X_4)

(n= 48)

ข้อ	ทักษะด้านการวินิจฉัย (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสามารถวินิจฉัยปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน	4.65	0.60	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารใช้วิธีการระดมความคิดของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหา	4.69	0.59	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	4.60	0.64	มากที่สุด
	รวม	4.65	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ด้านการวินิจฉัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารใช้วิธีการระดมความคิดของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.59) ผู้บริหารสามารถวินิจฉัยปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.64 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเมืองในองค์กร (X_5)

(n = 48)

ข้อ	ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (X_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม	4.73	0.54	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสามารถแต่งตั้งบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความรู้ ความสามารถ ได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.56	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสามารถบริหารงานโดยจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม	4.71	0.54	มากที่สุด
	รวม	4.70	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการเมืองในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสามารถบริหารงานโดยจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสามารถแต่งตั้งบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความรู้ ความสามารถ ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.54 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้าน แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) มีรายละเอียดตามตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 48)

ด้าน	การดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1)	4.76	0.39	มากที่สุด
2.	การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2)	4.70	0.48	มากที่สุด
3.	การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y_3)	4.80	0.41	มากที่สุด
4.	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y_4)	4.79	0.38	มากที่สุด
5.	การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y_5)	4.76	0.44	มากที่สุด
6.	การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y_6)	4.64	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.74	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.38) การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.39) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.44) การบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.38 – 0.55 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1)

(n = 48)

ข้อ	การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาและ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการทำงานกิจการนักเรียน อย่างชัดเจน	4.81	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1) (ต่อ)

(n = 48)

ข้อ	การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.	มีการรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับกิจการนักเรียนจัดทำเป็นคู่มือครูและนักเรียนใช้ในโรงเรียนเป็นปัจจุบัน	4.71	0.50	มากที่สุด
3.	มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	4.73	0.49	มากที่สุด
4.	มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาห้องเรียนของนักเรียน	4.77	0.47	มากที่สุด
	รวม	4.76	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การวางแผนงานกิจการนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการทำงานกิจการนักเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39) มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาห้องเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.47) มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.49) และมีการรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับกิจการนักเรียนจัดทำเป็นคู่มือครูและนักเรียนใช้ในโรงเรียนเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.50 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2)

(n = 48)

ข้อ	การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน	4.81	0.45	มากที่สุด
2.	มีการจัดทำพันธกิจ ปรณนางานกิจการนักเรียน	4.52	0.68	มากที่สุด
3.	มีการสร้างเครือข่ายประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	4.75	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2) (ต่อ)

(n = 48)

ข้อ	การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง	4.73	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.70	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.45) มีการสร้างเครือข่ายประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.48) มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.49) และมีการจัดทำพันธกิจ พรรณนางาน กิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.45 – 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y_3)

(n = 48)

ข้อ	การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.85	0.36	มากที่สุด
2.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม	4.83	0.38	มากที่สุด
3.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.79	0.54	มากที่สุด
4.	มีการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตรนักเรียนผู้มีความประพฤติดี	4.73	0.57	มากที่สุด
	รวม	4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนา ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) มีการดำเนินการจัด กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) มีการดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.54) และมีการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตรนักเรียนผู้มีความประพฤติดี ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.57 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y₄)

(n = 48)

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y ₄)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีคณะกรรมการดำเนินงาน จัดระบบงาน มีแผนงาน / โครงการ เป็นลายลักษณ์อักษร	4.77	0.47	มากที่สุด
2.	มีการจัดการเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน	4.75	0.53	มากที่สุด
3.	มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลทุกคนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.75	0.48	มากที่สุด
4.	ดำเนินการคัดกรองตามแนวปฏิบัติ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมทุกกลุ่ม	4.75	0.53	มากที่สุด
5.	มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้กำหนดแนวทาง และวิธีการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข	4.85	0.36	มากที่สุด
6.	มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.85	0.36	มากที่สุด
	รวม	4.79	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้กำหนดแนวทาง และวิธีการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) มีการประสานความ

ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) มีคณะกรรมการดำเนินงาน จัดระบบงาน มีแผนงาน/โครงการ เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.47) มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลทุกคนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.48) มีการจัดการเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.53) และดำเนินการคัดกรองตามแนวปฏิบัติ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมทุกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.53 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y_5)

(n= 48)

ข้อ	การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.85	0.36	มากที่สุด
2.	มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ มีการจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดอบรมรณรงค์ให้ความรู้แก่นักเรียน มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นประจำ	4.71	0.54	มากที่สุด
3.	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.71	0.54	มากที่สุด
	รวม	4.76	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาราชบุรี การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน / โครงการ มีการจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดอบรมรณรงค์ให้ความรู้แก่นักเรียน มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.54) และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.54 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

(n = 48)

ข้อ	การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y ₆)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	มีการวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนชัดเจน	4.73	0.49	มากที่สุด
2.	มีการนิเทศกำกับติดตามระหว่างการทำงาน	4.56	0.65	มากที่สุด
3.	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียนและนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.58	0.65	มากที่สุด
4.	มีรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบทุกปีการศึกษา	4.69	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.64	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนชัดเจน ($\bar{x}$ = 4.73, S.D. = 0.49) มีรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบทุกปีการศึกษา ($\bar{x}$ = 4.69, S.D. = 0.55) มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียนและนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.58, S.D. = 0.65) และมีการนิเทศกำกับติดตามระหว่างการทำงาน ($\bar{x}$ = 4.56, S.D. = 0.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.49 – 0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เพื่อตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 3

ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) ตามตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงาน กิจการนักเรียน ทักษะผู้บริหาร	การวางแผนงานกิจการนักเรียน (Y ₁)	การบริหารงานกิจการนักเรียน (Y ₂)	การส่งเสริมพัฒนาให้แก่นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Y ₃)	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y ₄)	การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (Y ₅)	การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y ₆)	ภาพรวม (Y _{tot})
ทักษะด้านเทคนิค (X ₁)	.561**	.720**	.687**	.712**	.667**	.734**	.757**
ทักษะระหว่างบุคคล (X ₂)	.434**	.689**	.518**	.632**	.670**	.630**	.662**
ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X ₃)	.678**	.803**	.718**	.805**	.785**	.803**	.850**
ทักษะด้านการวินิจฉัย (X ₄)	.558**	.773**	.584**	.669**	.685**	.666**	.727**
ทักษะด้านการเมืองในองค์กร (X ₅)	.434**	.621**	.448**	.676**	.627**	.595**	.634**
ภาพรวม (X _{tot})	.585**	.792**	.650**	.765**	.752**	.752**	.797**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

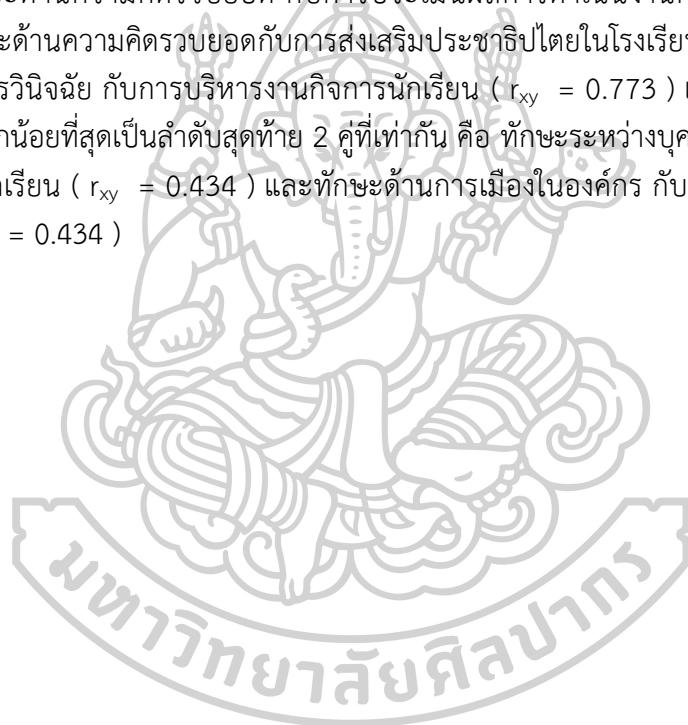
จากตารางที่ 18 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหาร (X_{tot}) กับการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.797$) ในลักษณะคล้อยตามกัน

เมื่อพิจารณาภาพรวมการดำเนินงานกิจการนักเรียน (Y_{tot}) กับทักษะผู้บริหารรายด้าน (X₁ ถึง X₅) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้อยตามกันทุกด้านในระดับปานกลาง-สูง โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($r_{xy} = 0.850$) ทักษะด้านเทคนิค ($r_{xy} = 0.757$) ทักษะด้านการวินิจฉัย ($r_{xy} = 0.727$) ทักษะระหว่างบุคคล ($r_{xy} = 0.662$) ทักษะด้านการเมืองในองค์กร ($r_{xy} = 0.634$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดภาพรวมทักษะผู้บริหาร (X_{tot}) กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนรายด้าน (Y₁ ถึง Y₆) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้อยตามกันทุกด้านในระดับปานกลาง-สูง โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย

ดังนี้ การบริหารงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.792$) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($r_{xy} = 0.765$) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($r_{xy} = 0.752$) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.752$) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($r_{xy} = 0.650$) การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.585$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดทักษะผู้บริหารรายด้าน (X_1 ถึง X_5) กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนรายด้าน (Y_1 ถึง Y_6) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกันทุกคู่ในระดับปานกลาง-สูง โดยเรียงลำดับคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากที่สุด 5 ลำดับแรก ดังนี้ ทักษะด้านความคิดรวบยอด กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($r_{xy} = 0.805$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด กับการบริหารงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.803$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด กับการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.803$) ทักษะด้านความคิดรวบยอดกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($r_{xy} = 0.785$) และ ทักษะด้านการวินิจฉัย กับการบริหารงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.773$) และคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากน้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย 2 คู่ที่เท่ากัน คือ ทักษะระหว่างบุคคล กับการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.434$) และ ทักษะด้านการเมืองในองค์กร กับการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($r_{xy} = 0.434$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 24 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร ตามแนวคิดดูบริน (Dubrin) และการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งได้ประยุกต์จากแนวคิดของมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.978 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (Percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการเมืองในองค์กร ทักษะระหว่างบุคคล ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน การวางแผนงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน และการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ

3. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสัมพันธ์กันระดับสูง ในลักษณะคล้ายตามกันทั้งคู่

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาเพื่อตอบข้อคำถามของการวิจัย เรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยจำแนกเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เป็นผู้มีความรู้ การศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการบริหารงาน สามารถกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม รู้จักจัดลำดับความสำคัญของงาน และรู้จักเลือกบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความรู้ ความสามารถ ใช้ทักษะด้านความรู้ความคิดในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างชาญฉลาด สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคล ปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน มีเทคนิคและทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้ตรงตามความประสงค์ และที่สำคัญผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง นับเป็นผู้บริหารยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานบริหารงานอย่างมืออาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการระดมความคิดจากบุคลากรในโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและแก้ปัญหา มีการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการบริหารงานตามความสามารถและความชำนาญเหมาะสมตามบริบทและความแตกต่างของโรงเรียน ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภัทร เทพสถิต ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อรพรรณ ชันแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง พบว่า ทักษะของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยทักษะด้านการเมืองในองค์กร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ให้ความสำคัญกับคุณครูผู้ปฏิบัติงาน ใช้ทักษะของตนเองในการทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุขในการดำเนินงาน ลดข้อขัดแย้งในระหว่างการทำงาน ออกแบบ กำหนดหลักและวิธีการปฏิบัติงานได้เหมาะสม สามารถแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงาน และจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ทักษะด้านการเมืองในองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านทักษะระหว่างบุคคล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนภัทร เทพสถิต ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าทักษะระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านทักษะด้านการวินิจฉัย มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถวินิจฉัยปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนได้ สามารถใช้วิธีการระดมความคิดของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหา และสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 พบว่า ด้านทักษะด้านการวินิจฉัยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสี่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ทำให้สามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในองค์กร และยังสามารถในการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนภัทร เทพสถิต ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ส่วนทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านทักษะด้านเทคนิค มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสามารถใช้ความสามารถ ความรู้และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการ

ใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลาย นำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการเลือกใช้เครื่องมือ และสามารถพัฒนาเครื่องมือพร้อมทั้งเลือกเทคนิควิธีการในการบริหารงานมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพรณ ชันแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง พบว่า ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับสุดท้ายเช่นกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจน สามารถดำเนินงานกิจการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับงาน มีหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยการดำเนินงานกิจการนักเรียนถือเป็นงานสำคัญงานหนึ่งของโรงเรียน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีความประพฤติที่ดี อีกทั้งยังมุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สามารถเป็นพลเมืองโลกที่ดี โดยผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน ส่งผลให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปในแนวทางที่ดี สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ณิชววรรณ บุญรอด ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มุ่งเน้นในการพัฒนา วินัยนักเรียน มีการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอดแทรกในรายวิชาและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี โดยด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็น ลำดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน โดยมีแผนงาน และ โครงการรองรับ ทำการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลทุกคนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการคัดกรองตามแนวปฏิบัติ สามารถจำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและ ครอบคลุมทุกกลุ่ม จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้กำหนดแนวทาง เพื่อประกอบวิธีการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชาวรรณ บุญรอด ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี โดยด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษาและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการทำงานกิจการนักเรียนอย่างชัดเจนเหมาะสมกับงาน มีการรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับกิจการนักเรียนจัดทำเป็นคู่มือครูและ นักเรียนใช้ในโรงเรียนเป็นปัจจุบัน มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน และมีการปรับปรุงระเบียบ และแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชาวรรณ บุญรอด ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมี ส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน ด้านการวางแผนงาน กิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี โดยด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสี่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน มีดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานหรือโครงการที่ได้จัดทำไว้ ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียนเป็นประจำ และกำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานกิจการ นักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี โดยด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับห้า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน มีการจัดทำพันธกิจ พรณนา งานกิจการนักเรียน มีการสร้างเครือข่ายประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีการดำเนินการ จัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้อง กับ ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการ

นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ส่วนการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตระดับมากที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรียังให้ความสำคัญในการประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ เจาะลึกถึงปัญหาของการดำเนินงาน และนำปัญหาเหล่านั้นไปปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อการวางแผนงานกิจการนักเรียนครั้งต่อไปได้อย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชววรรณ บุญรอด ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีทักษะผู้บริหารที่ดีเป็นผลทำให้การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารที่มีทักษะ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถนำเทคนิคที่หลากหลายมาใช้ในการบริหารงาน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถสื่อสารได้ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากร จะทำให้การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และรับฟังปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน จะส่งผลให้ผลลัพธ์ของการดำเนินงานดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรินทร์ จันทโร ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับ สรวิต เพชรภูมิภัทร ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนโดยรวมเชิงบวกในระดับสูง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกันทุกคู่ โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับมากที่สุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เป็นผู้ที่มีทักษะด้านความคิดรวบยอดที่ดี สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจน สามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และสามารถวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ด้วยทักษะเหล่านี้ทำให้การดำเนินงาน

กิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีมีคุณภาพ ตรงตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ซึ่งหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญของการดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ การจัดการระบบงาน มีการวางแผนงานหรือโครงการ มีการจัดการเสริมทักษะชีวิตให้แก่ นักเรียน มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการคัดกรองตามแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน มีข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้กำหนดแนวทางในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข และมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอก ดังนั้นผู้บริหารที่มีทักษะความคิดรวบยอดจะสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน และดำเนินการแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับ อริฟิน (Arifin) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของบริการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการเสริมสร้างการรักษานักเรียนในบริบทของมหาวิทยาลัยที่เปิดกว้าง: บทเรียนจากมหาวิทยาลัยเปิดอินโดนีเซีย พบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีส่วนสำคัญต่อความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยเชิงคุณภาพก็สนับสนุนผลการสำรวจของนักเรียนคนนั้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีบทบาทสำคัญในการมีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน อีกทั้งการศึกษาคั้งนี้ เสนอแนะให้มีการปรับปรุงการสนับสนุนนักเรียนในระดับอารมณ์ ความรู้ความเข้าใจ และอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียน

ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด มีเท่ากับ 2 คู่ คือ ทักษะระหว่างบุคคลกับการวางแผนงานกิจการนักเรียน และทักษะด้านการเมืองในองค์กร กับการวางแผนงานกิจการนักเรียน แม้ว่าป็นคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลำดับสุดท้าย แต่ก็จัดได้ว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีความละเอียดอ่อนสูง ทั้งในด้านของน้ำเสียง ท่าทาง และการส่งงาน รวมไปถึงความเข้าใจของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องระมัดระวังในการใช้ภาษาในการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งในการประสานงานของแต่ละหน่วยงานอาจมีข้อขัดแย้ง ผู้บริหารมีหน้าที่ในการไกล่เกลี่ย พูดคุย เพื่อลดข้อขัดแย้ง การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอีกด้วย รวมไปถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และการวางแผนงานกิจการนักเรียนก็เป็นงานที่ต้องรอบคอบ ทั้งในเรื่องโครงการ กิจกรรม งบประมาณ การกำหนดนโยบาย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน การรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การจัดทำคู่มือครูและนักเรียน การจัดทำแผนงาน และการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์มาศ สำแดง ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า ทักษะผู้บริหารด้านเทคนิค และการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน มีการฝึกอบรมให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคนิคผู้บริหาร เครื่องมือในการปฏิบัติภารกิจ ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือกระบวนการเทคโนโลยีอื่นๆ ที่เหมาะกับโรงเรียน
2. ควรให้ความสำคัญเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มีการวางแผนการประเมินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ คอยกำกับดูแล นิเทศติดตาม และรวบรวมข้อมูลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน และจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้แก่ผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรมีการกำหนดนโยบายระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาเทคนิคผู้บริหารในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนในแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น ๆ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนเชิงคุณภาพ
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค, 2560.

———. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข (ฉบับที่ 2) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4). 2562.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2566-2570) กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2565.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.

———. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.

จักรวาล สุขติ. "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5." วารสารวิชาการและการวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2565).

จรรณี แก้วเอี่ยม, เทคนิคการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์, 2557.

ทิพย์มาศ สำแดง, "ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี." วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพรวิทยากร 6, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2566): 41.

ทิพยาภรณ์ สุนา และรัตนา กาญจนพันธ์, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลดากระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร." Journal of Roi Kaensarn Academi 7, no. 10 (ตุลาคม 2565): 145.

เฉลิมพล สโมรินทร์, "การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 39." วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น 6, no. 5 (กันยายน – ตุลาคม 2563): 291.

ชานนท์ วรรณณา, "แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4." วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 14, no. 1 (มกราคม – เมษายน 2563): 45.

ชัยเดช ศิริไพศาล, "การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ." การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

- ประจำปี 2561 ราชธานีวิชาการ, มหาวิทยาลัยราชธานี, 25 พฤษภาคม 2562, 2562.
- ชัยเสกสรรค์ พรหมศร, ภาวะผู้นำร่วมสมัย = Contemporary Leadership. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2557.
- เซอร์จีโอวานนี (Sergiovanni) อังโน ทรวงพล เจริญคำ, หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2563.
- ณิชาวรรณ บุญรอด, "การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี." วารสารนิติรัฐ 1, no. 1 (มกราคม-มีนาคม 2566): 23.
- "เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา." 2556, accessed 1 มิถุนายน, 2556, http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- ธนภัทร เทพสถิต, "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี." วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย 5, no. 2 (มีนาคม-เมษายน 2566): 241.
- เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ, "ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2." วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 8, no. 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560): 166.
- พุดพิงศ์ แก้วบุตร, "การบริหารงานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในสภวิทยาเขตนครหาดใหญ่." วารสารการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร 5, no. 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2565): 60-61.
- มัทนา วัจนอมคักดิ์, "ทักษะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21." วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 3, no. 2 (มกราคม – มิถุนายน 2013): 205-07.
- รุจรัตน์ พวงโต, "การบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 6, no. 1 (มกราคม-เมษายน 2562): 174-75.
- วัชรินทร์ จันทโร, "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8." วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 6, no. 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2563): 86.
- วิจารณ์ พานิช, ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มัลติมีเดียฟอร์เมชันเทคโนโลยี, 2558.
- วิไลวรรณ พ่อคำข้าง, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสภวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4." วิไลวรรณ พ่อคำข้าง, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสภวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4," Journal of Roi Kaensarn Academi 6, no. 5 (พฤษภาคม 2564): 14.
- ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์และดิเรก ศรีสุขโข, การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. Edited by พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.
- ศูนย์ประเมินผู้บริหารโรงเรียนของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแห่งชาติ (National Association of

Secondary School Principals - NASSP) อ้างอิงใน สุนทร โคตรบรรเทา,ภาวะผู้นำในองค์กรโรงเรียน.
กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2560.

สรวิศ เพชรภูมิภัทร, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12." วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ 7, no.
1 (มกราคม - มีนาคม 2565): 109-10.

สรวิศ เพชรภูมิภัทร. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารกิจการ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12." วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ ปีที่ 7
ฉบับที่ 1 (มกราคม - มีนาคม 2565).

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. การศึกษาสภาพการบริหารตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ราชบุรี, 2565.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทาง
สาขาวิชาชีพ. Edited by พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. มาตรฐานการปฏิบัติงาน
โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ.2562) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,
2562.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2559.

สิริพัฒน์ ทีฆะสุข, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสภวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร." Journal of Roi Kaensarn Academi ปีที่ 6 ฉบับที่
1 (มกราคม 2564): 128.

สุขดี, จักรวาล. "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5." วารสารวิชาการและการวิจัย มหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12, no. 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2565): 114.

สุนทร โคตรบรรเทา,การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2560.

สุริกร, ชัยธวัช. "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครนายก." วารสารวิจัยวิชาการ 5, no. 2 (มีนาคม-เมษายน 2565): 65.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2556.

โสภิตชาติ, ปัทมา. "ทักษะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 9." วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มิถุนายน 2560), 85.

ห่อคนดี, ไวเกิล (Weigel) อ้างอิงใน ภควรรณ. "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21."
เอกสารในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

18 สิงหาคม 2564, 18 สิงหาคม 2564.

อนุพงศ์ จุงใจ, "ปัจจัยที่สัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 10 (ตุลาคม 2563): 327.

อรพรรณ ชันแก้ว, "ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคกลาง." วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย 4, no. 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2565): 81.

อันธิกา บุญเลิศ, "ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1." วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ 4, no. 3 (กันยายน - ธันวาคม 2562): 441.

ภาษาต่างประเทศ

Argon, T. . "Knowledge Management and Human Resource Management Competencies of School Administrators." Bolu Abant İzzet Baysal University Journal of Graduate School of Social Sciences 15 (September 2015): 221-64.

ARIFIN, Muhammad H. "The Role of Student Support Service in Enhancing Student Persistence in the Open University Context: Lesson from Indonesia Open University." Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE 19, no. 3 (July 2018): 156.

Athas, C., Oaks, D., & Kennedy-Phillips, L. . "Student Employee Development in Student Affairs." Research & Practice in Assessment 8 (2013): 59.

Best, John W. Research in Education New York: Prentice, Inc., 1970.

Bocean C. George, Popescu D. Victoria, and Logofătu Monica. "Quality in Education- Approaches and Frameworks." Ovidius” University Annals, Economic Sciences Series 18, no. 2 (2018): 199-204.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. Edited by 4th ed. New York: Harper and Row Publisher, 1984.

Dubrin, Andrew. Essential of Management. Edited by 9th ed. 17-18 vols. Mason: OH Thomson: South-Western, 2012.

- Fred C. Lunenburg , Allan C. Ornstein. Educational Administration Concepts and Practices. Edited by 6th ed. CA: Wadworth Publishing, 2022.
- Gamala, Javen J. "School Environment and School Heads' Managerial Skills: Looking into Their Relationships to School's Performance." **International Journal on Social and Education Sciences Vol. 4, No. 2** (2022).
- . "School Environment and School Heads' Managerial Skills: Looking into Their Relationships to School's Performance." *International Journal on Social and Education Sciences* 4, no. 2 (2022): 218.
- Griffin, Ricky W. Management Principles and Practices. Edited by 11th ed. Canada: Nelson Education Press, 2013.
- Hayton, James. Leadership and Management Skills in UK SMEs: Measuring Associations with Management Practices and Performance London: Department for Business Innovation and Skills, 2015.
- Hina Munir. "Influences of Head Teachers Managerial Skills on Pupils Academic Performance at Secondary School Level." **Journal of Business and Social Review in Emerging Economies Vol. 6 No.3** (September 2020).
- Jennifer Browne, David Thomas Alan Speed and Lilly Walker. "Student Affairs in Canada in 2013 Perceptions, Trends, and an Outlook toward the Future." *Canadian Journal of Higher Education* 45, no. 4 (2015).
- Kat, Robert L. . "Skills of an Effective Administrator, Harvard Business Review." (September 1974). <https://hbr.org/1974/09/skills-of-an-effective-administrator>.
- Kimball, Robert N. Lussier and David C. Applied Sport Management Skills. Edited by 2nd ed. Washington D.C.: Printer Sheridan Books Press, 2014.
- Laarni M. Otto. "Technological Leadership and Crisis Management Skills of the School Administrators Towards School Development in the Special Geographical Area of Mbhete-Barmm." **International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education Vol. 8 Issue.3** (2022).
- Landwójtowicz. Kucińska, Górka. Czabak, Marcin. Lorenc, Brygida. Klemens. "Klemens. Process Approach in Managing the Quality of Education." *European Studies*

- Journal (December 2020): 1157.
- Likert, Rensis. *New Pattern of Management* New York: McGraw-Hill Book Company, 1992.
- Morgan, Robert V. Krejcie and Daryle W. "Determining Sample Sizes for Research Activities." *Journal for Educational and psychological measurement* 3 (November 1970): 607-10.
- Munir, Hina. "Influences of Head Teachers Managerial Skills on Pupils Academic Performance at Secondary School Level." *Journal of Business and Social Review in Emerging Economies* 6, no. 3 (September 2020): 1099.
- Ogundele, Michael. O. "Principals' Administrative Skills for Secondary Schools in Plateau State, Nigeria." *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences* 2 (January 2015): 90-96.
- OKÇU, Veysel. "Relation between Secondary School Administrators' Transformational and Transactional Leadership Style and Skills to Diversity Management in the School." **Educational Sciences: Theory & Practice** Vol. 14(6) (2014).
- . "Relation between Secondary School Administrators' Transformational and Transactional Leadership Style and Skills to Diversity Management in the School." *Educational Sciences: Theory & Practice* 14, no. 6 (2014): 2162.
- Omemu, Felix. "Leadership and Administrative Skills for Optimal Universal Basic Education Delivery in Nigeria." *An International Multidisciplinary Journal, Ethiopia* 9 (July 2015): 50-61.
- . "Leadership and Administrative Skills for Optimal Universal Basic Education Delivery in Nigeria." *An International Multidisciplinary Journal, Ethiopia* 9 (July 2015): 50.
- Otto, Laarni M. "Technological Leadership and Crisis Management Skills of the School Administrators Towards School Development in the Special Geographical Area of Mbhte-Barmm." *International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education* 8, no. 3 (2022): 3934.
- Roe, Thelbert L. Drake and William H. *The Principalship*. Edited by 6th ed. New York: Macmillan, London: Collier Macmillan, 2003.
- Sakız, Halis. "Teachers' Perceptions of Their School Managers' Skills and Their Own Self-

- Efficacy Levels." **International Journal of Leadership in Education Volume 23 Issue 5** (Feb 2019).
- . "Teachers' Perceptions of Their School Managers' Skills and Their Own Self-Efficacy Levels." *International Journal of Leadership in Education* 23, no. 5 (Feb 2019): 585.
- Usman, Yunusa Dangara. "Educational Resources: An Integral Component for Effective School Administration in Nigeria." **Research on Humanities and Social Sciences Vol.6 No.13** (2016).
- . "Educational Resources: An Integral Component for Effective School Administration in Nigeria." Yunusa Dangara, Usman, "Educational Resources: An Integral Component for Effective School Administration in Nigeria," *Research on Humanities and Social Sciences* 6, no. 13 (2016): 27.
- Wallapha Ariratana, Saowanee Sirisookslip, and Tang Keow Ngang. "Development of Leadership Soft Skills among Educational Administrators." *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 186 (13 May 2015): 331.
- Yukl, Mann and Katz อ้างถึงใน Gary. *Leadership in Organizations*. Edited by 9th ed. Essex: Person Education, 2020.

ภาคผนวก

ที่ อว 8612.2/419

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.บัญชา ศิริเรืองชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายชลิต สมศรี รหัสนักศึกษา 630620036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มีทนา วัฒนอมศักดิ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ-ชื่อสกุล   ดร.บัญชา ศิริเรืองชัย
วุฒิการศึกษา   ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง   อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

2. ชื่อ-ชื่อสกุล   ดร.สุรินทร์ สำลี
วุฒิการศึกษา   ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง   อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

3. ชื่อ-ชื่อสกุล   ดร.อรณิชา คชนา
วุฒิการศึกษา   ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง   ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์
   ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

4. ชื่อ-ชื่อสกุล   ดร.สุทธิวัฒน์ มากมี
วุฒิการศึกษา   ศึกษาศาสตร์ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง   ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองเสือ(เรืองวิทยานุกูล)
   ต.หนองดินแดง อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม

5. ชื่อ-ชื่อสกุล   ดร.เกษม อุ่นมนิรัตน์
วุฒิการศึกษา   ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง   ข้าราชการบำนาญ

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี”

คำชี้แจง

วิจัยเรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. ทักษะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 2. การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

1. แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ในด้านความเหมาะสมของภาษา ความสอดคล้องของกระทงคำถามกับนิยามตัวแปรที่ศึกษาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้คือ

+1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า คำถามมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. หากท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามในเครื่องมือวิจัย กรุณาเขียนลงในช่องข้อเสนอแนะ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยฉบับนี้

นายชลิต สมศรี

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ข้อที่	ทักษะผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ทักษะด้านเทคนิค								
1.	ผู้บริหารสามารถใช้ ความสามารถ ความรู้ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคบริหารที่หลากหลายไปสู่การปฏิบัติและแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการเลือกใช้เครื่องมือ และสามารถพัฒนาเครื่องมือพร้อมทั้งเลือกเทคนิควิธีการในการบริหารงานมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะระหว่างบุคคล								
4.	ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะด้านความคิดรวบยอด								
7.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้เท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ทักษะผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ทักษะด้านวินิจฉัย								
10.	ผู้บริหารสามารถวินิจฉัยปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารใช้วิธีการระดมความคิดของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะด้านการเมืองในองค์กร								
13.	ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสามารถแต่งตั้งบุคลากรทำงานตรงกับความสามารถ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสามารถบริหารงานจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตารางแสดงการพิจารณาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย
ตอนที่ 3 การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาราชบุรี

ข้อ	การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการวางแผนงานกิจกรรมนักเรียน								
1.	มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการทำงานกิจกรรมนักเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	มีการรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนจัดทำเป็นคู่มือครูและนักเรียนใช้ในโรงเรียนเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	มีการจัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	มีการแก้ปัญหาร้องเรียนของนักเรียนและมีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน								
5.	มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	มีการจัดทำพันธกิจ พรรณนางานกิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	มีการสร้างเครือข่ายประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม								
9.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	กิจกรรมนักเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล การปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	
23.	มีการนิเทศกำกับติดตามระหว่างการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24.	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจกรรมนักเรียนและนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25.	มีรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบทุกปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ที่ อว 8612.2/434

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นายเฉลิม สมศรี รหัสนักศึกษา 630620036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาราชบุรี" ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาร่วมทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีทนา รุ่งนอมศักดิ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนขอทดลองเครื่องมือวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม (สพม.สคสส)

จังหวัดสมุทรสาคร

1. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
2. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
3. โรงเรียนกุศลวิทยา
4. โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์
5. โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปถัมภ์
6. โรงเรียนหลักสองส่งเสริมวิทยา

จังหวัดสมุทรสงคราม

7. โรงเรียนศรัทธาสมุทร
8. โรงเรียนถาวรานุกุล
9. โรงเรียนท้ายหาด
10. โรงเรียนเมธีคุณะวันวิทยาลัย
11. โรงเรียนสกลวิสุทธิ
12. โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
13. โรงเรียนวัดบางกะพ้อม(คงลาภยิ่งประชาชนุสรณ์)
14. โรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา
15. โรงเรียนวัดแก้วเจริญอำนวยการวิทย์

Reliability

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics (X+Y)		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.978	.978	40

Reliability Statistics (X)		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.963	.963	15

Reliability Statistics (Y)		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.969	.970	25

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x1	179.7333	344.961	.758	.977
x2	179.8333	344.420	.772	.977
x3	179.7667	350.116	.584	.978
x4	179.7333	343.237	.712	.977
x5	179.6000	344.869	.740	.977
x6	179.6667	342.368	.710	.977
x7	179.9667	341.757	.775	.977
x8	179.9000	346.369	.690	.977

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x9	179.7333	345.444	.737	.977
x10	179.7333	338.547	.790	.977
x11	179.6333	353.206	.538	.978
x12	179.8000	337.752	.770	.977
x13	179.7333	340.547	.815	.977
x14	179.8000	336.166	.822	.977
x15	179.7667	337.771	.772	.977
y1	179.8333	341.109	.785	.977
y2	179.9000	339.403	.854	.977
y3	179.7333	337.926	.917	.977
y4	179.8000	334.855	.866	.977
y5	179.6333	348.033	.728	.977
y6	179.8000	344.028	.790	.977
y7	179.7000	346.976	.751	.977
y8	179.7333	348.478	.668	.978
y9	179.5333	350.533	.666	.978
y10	179.5667	345.771	.793	.977
y11	179.5000	349.224	.778	.977
y12	179.7000	348.148	.624	.978
y13	179.6333	352.378	.586	.978
y14	179.7333	347.651	.639	.978
y15	179.7667	348.944	.578	.978
y16	179.7333	343.237	.766	.977
y17	179.7000	348.424	.680	.978
y18	179.7333	342.961	.778	.977
y19	179.6333	348.999	.679	.978
y20	179.7000	348.769	.597	.978
y21	179.7000	350.286	.589	.978
y22	179.6667	349.471	.640	.978
y23	179.7667	344.806	.759	.977
y24	179.6667	348.506	.688	.977
y25	179.7333	348.754	.591	.978

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
184.3333	362.851	19.04864	40

ที่ อว 8612.2/455

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

2 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี

ด้วย นายชลิต สมศรี รหัสนักศึกษา 630620036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน และครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

โรงเรียน	โรงเรียน
อำเภอเมืองราชบุรี	อำเภอดำเนินสะดวก
1. โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	14. โรงเรียนสายธรรมจันทร์
2. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี	15. โรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ
3. โรงเรียนแคทรายวิทยา	16. โรงเรียนกัมขัมวิทยา
4. โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	17. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี
อำเภอบางแพ	อำเภอจอมบึง
5. โรงเรียนบางแพปฐมวิทยา	18. โรงเรียนคุรุราชรังสฤษฎ์
6. โรงเรียนโพหัก “วงศ์สมบูรณ์ราษฎร์อุปถัมภ์”	19. โรงเรียนด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์
อำเภอโพธาราม	อำเภอบ้านโป่ง
7. โรงเรียนโพธารวัฒนาเสวี	20. โรงเรียนหนองปลาหมอพิทยาคม
8. โรงเรียนหนองโพวิทยา	21. โรงเรียนมัธยมวัดดอนตูม
9. โรงเรียนท่ามะขามวิทยา	22. โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง
10. โรงเรียนช่องพรานวิทยา	
อำเภอปากท่อ	อำเภอวัดเพลง
11. โรงเรียนวัดสันติการามวิทยาในพระบรม ราชานุเคราะห์	23. โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์
12. โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย	อำเภอสวนผึ้ง
13. โรงเรียนปากท่อพิทยาคม	24. โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง “ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”

.....
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน มีจำนวน 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน และ 2) หัวหน้างานกิจการนักเรียน
2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน หรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำผลไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาทุกท่าน โปรดตอบให้ครบถ้วนทุกข้อ ตามความเป็นจริง
3. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 3 ตอน จำนวน 45 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร	จำนวน 15 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน	จำนวน 25 ข้อ

 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายชลิต สมศรี
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เบอร์โทร 096-8230090

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	
2	อายุ ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี	
3	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	
4	ตำแหน่ง ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน	
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 : แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนของท่าน
ว่ามีทักษะผู้บริหารในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด และแบบสอบถามแต่ละข้อจะมีคำตอบ 5 ระดับ แต่ละ
ระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ทักษะผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ทักษะผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ทักษะด้านเทคนิค							
1	ผู้บริหารสามารถใช้ ความสามารถ ความรู้ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ						
2	ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลาย นำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง						
3	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการเลือกใช้เครื่องมือ และสามารถพัฒนาเครื่องมือพร้อมทั้งเลือกเทคนิควิธีการในการบริหารงานมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม						
ทักษะระหว่างบุคคล							
4	ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน						
5	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากรในโรงเรียน						
6	ผู้บริหารใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการ						

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	มอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน						
ทักษะด้านความคิดรวบยอด							
7	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน						
8	ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในองค์กร						
9	ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง						
ทักษะด้านการวินิจฉัย							
10	ผู้บริหารสามารถวินิจฉัยปัญหาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน						
11	ผู้บริหารใช้วิธีการระดมความคิดของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหา						
12	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้						
ทักษะด้านการเมืองในองค์กร							
13	ผู้บริหารสามารถกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม						
14	ผู้บริหารสามารถแต่งตั้งบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามความรู้ ความสามารถได้อย่างเหมาะสม						
15	ผู้บริหารสามารถบริหารงานโดยจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม						

ตอนที่ 3 : แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนของท่านว่ามีสภาพการบริหารจริงในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด และแบบสอบถามแต่ละข้อจะมีคำตอบ 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

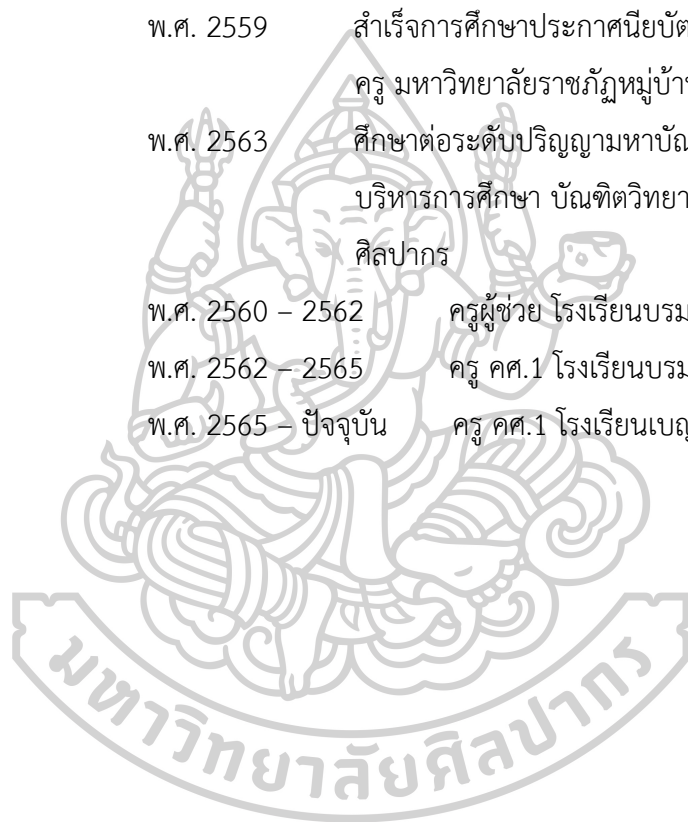
ข้อ	การดำเนินงานกิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน							
1	มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการทำงานกิจการนักเรียนอย่างชัดเจน						
2	มีการรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับกิจการนักเรียนจัดทำเป็นคู่มือครูและนักเรียนใช้ในโรงเรียนเป็นปัจจุบัน						
3	มีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร						
4	มีการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาร้องเรียนของนักเรียน						
ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน							
5	มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน						

ข้อ	การดำเนินงานกิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
6	มีการจัดทำพันธกิจ พรรณนางานกิจการนักเรียน						
7	มีการสร้างเครือข่ายประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง						
8	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง						
ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม							
9	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม						
10	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม						
11	มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์						
12	มีการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตรนักเรียนผู้มีความประพฤติดี						
ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
13	มีคณะกรรมการดำเนินงาน จัดระบบงาน มีแผนงาน / โครงการ เป็นลายลักษณ์อักษร						
14	มีการจัดการเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน						
15	มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลทุกเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
16	ดำเนินการคัดกรองตามแนวปฏิบัติ จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมทุกกลุ่ม						
17	มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้กำหนดแนวทาง และวิธีการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข						

ข้อ	การดำเนินงานกิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน							
18	มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน						
ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน							
19	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน						
20	มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน / โครงการ มีการจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดสรรบรรณาคู่มือให้นักเรียน มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นประจำ						
21	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน							
22	มีการวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมินผล การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนชัดเจน						
23	มีการนิเทศกำกับติดตามระหว่างการทำงาน						
24	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียนและนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำรายงานผลการดำเนินการเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน						
25	มีรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบทุกปีการศึกษา						

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชลิต สมศรี
วุฒิการศึกษา	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรี
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพ ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พ.ศ. 2563 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2560 – 2562 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย พ.ศ. 2562 – 2565 ครู คศ.1 โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย พ.ศ. 2565 – ปัจจุบัน ครู คศ.1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายชลิต สมศรี
วัน/เดือน/ปีเกิด	24 กรกฎาคม 2533
ที่อยู่	29 หมู่ที่ 8 ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2559	สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
พ.ศ. 2563	ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2560 – 2562	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2562 – 2565	ครู คศ.1 โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2565 – ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี

